

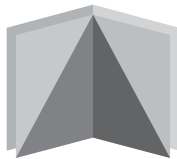
HANDBÓK

HANDBÓK

FØROYA KIRKJU

*Handbók fyri
Hina føroysku fólkakirkjuna
Leiðbeining til Altarbókina o.a.*

FØROYSKT KIRKJUMÁL

Handbók Føroya kirkju
© Føroyskt Kirkjumál 2019
Umbróting og prent: Føroyaprent

ISBN 978-99918-881-1-8

KIRKJUMÁL
Svarsmálar prentútur 541 715

Innihaldsyvirlit

Leiðbeining til messu, aðrar gudstænastur og annað	7
1. Høvuðsgudstænastan – kirkjutíð og dagar	7
2. Klokkuringing og kiming	7
3. Altarið	9
4. Leiðsla av messu / gudstænastu	11
5. Presturin undir altartænastuni	11
6. Urguleikur, annað ljóðføri, kórsongur, bíbliusálmur og annar kirkjutónleikur	11
7. Sálmar og sálmaval	12
8. Bíbliulestur og leikmannaprædika	16
9. Kirkjubøn	17
10. Fyri, undir og eftir altargang	17
11. Viðmerking um biskup	19
12. Stutt yvirlit yvir messu	20
13. Stutt yvirlit yvir orðsins gudstænastu	23
14. Stutt yvirlit yvir gudstænastu við lestri / lestur	24
15. Viðmerking um messu / gudstænastu, har kirkjuliðið er fáment	26
16. Viðmerking um føstugudstænastu / føstulestur	26
17. Viðmerking um dóp	27
18. Búni prestsins, messuklæðini og kirkjuársliturin	28
19. Uppskot til bønir undan messu / gudstænastu	35
Broytingar í høvuðsgudstænastuni	42
Viðmerkingar til teir ymisku liðirnar í messuni	44
Ískoytisleiðbeining	52
1. Messan	52

2. Dópsvatnið	78
3. Kirkjutænarar	78
4. Kirkjuliðið	80
5. Viðmerkingar um livandi ljós	81
 Greining av kirkjuárinum	 85
 Viðmerking til inngangskollektirnar sunnu- og halgidagar	 104
 Viðmerking til tekstaraðirnar sunnu- og halgidagar	 105
 Yvirlit yvir bíbliulestrar í kirkjuárinum, til mishalgidagar og aðrar dagar í raðfylgju	 107

Leiðbeining til messuna, aðrar gudstænastur og annað

1. HÖVUÐSGUDSTÆNASTAN – KIRKJUTÍÐ OG DAGAR

Hövuðsgudstænastan, sum er fasta gudstænastan í sóknini, verður vanliga hildin um middagsleitið kl. 11 ella 12 allar vanligar sunnudagar og halgidagarnar: Jóladað, sankta Stefans dað (2. jóladað), nýggjáradað, skírhóadað, langafríggjadað, páskadað, annan páskadað, dýra biðidað, Kristi himmalsaferðadað, hvítusunnudagað og annan hvítusunnudagað. Lestur verður lisin í flestu bygdum, tá ið prestur ikki er. Hövuðsgudstænastan kann eisini verða hildin forskotna tíð, um prestur t.d. hevur tvær gudstænastur um middagsleitið, ella er seinnapart ella um kvøldið.

Tá ið bert ein gudstænasta verður hildin ein sunnu- ella halgidað, verður hon uttan mun til klokkutíðina at meta sum fasta gudstænastan í sóknini.

Tey, sum gera tænaðu, eiga at koma í góðari tíð, so at alt er gjørt til reiðar, væl áðrenn kirkjugangurin byrjar.

Umframt at ansa eftir, at alt er gjørt til reiðar, eiga prestur og kirkjutænarar – áðrenn messan / gudstænastan byrjar – at fyrireika huga og sinni til hesa heilagu tænaðu.

2. KLOKKURINGING OG KIMING

Ymiskt er, hvussu ringt og kimað verður, og verður her tí bert sett fram ein vegleiðandi skipan um, hvussu ringing og kiming kunnu fara fram:

Ringt verður sunnu- og halgidaðar til messu / gudstænastu / lestur tríggjar ferðir við hálvum, heilum ella hálvum øðrum tíma millumbili. Vanliga verður bert ringt

eina ferð (samanringing), um talan er um messu / gudstænastu / lestur seinnapart ella á kvöldi, men summastaðni verður tó ringt tríggjar ferðir. Hver ringing hefur í minsta lagi 100 slög, men ringt verður ekki longur enn tríggjar til fimm minuttir. Ringt verður annaðhvört soleiðis, at samanringingin endar ta klokkutíð, messan / gudstænastan / lesturin byrjar, ella soleiðis, at ringt verður, tá ið kirkjutíðin er komin. Eftir útgangsbønina verða biðisløgini sligin.

Leygarkvöld kl. seks kunnu messuboð verða ringd, um messa verður dagin eftir. Ringt verður tríggjar til fimm minuttir, og endað kann verða við biðislögunum.

Jólaaftan, nýggjársaftan, páskaaftan, kvöldið fyri Kristi himmalsferðardag og hvítusunnuaftan verður kimað / ringt hálvan tíma, annaðhvört soleiðis, at byrjað verður kl. hálgum seks og endað kl. seks og síðani ringt tríggjar til fimm minuttir ella soleiðis, at byrjað verður kl. seks og endað kl. hálgum sje y og síðani ringt tríggjar til fimm minuttir. Endað kann verða við biðislögunum.

Jólada y, nýggjársgdag, páskada y, annan páskada y, Kristi himmalsferðardag, hvítusunnudag og annan hvítusunnudag verður kimað / ringt hálvan tíma millum tær tríggjar ringingarnar ella bert tríggjar til fimm minuttir undan hvørjari ringing. Sunnudagarnar millum páskir og hvítusunnu kann verða kimað / ringt, t.d. tríggjar til fimm minuttir fyri samanringing ella sum til tær stóru hátíðirnar.

Kvöldið fyri dýra biðidag kann verða ringt eitt korter ella hálvan tíma frá kl. seks. Endað kann verða við biðislögunum.

Til dóp, konfirmatió n og brúðarvígslu verður kimað ella ringt eftir staðbundnari siðvenju.

Langafríggjadag, til kórseting, jarðarferð og sorgardagar annars er hóska nði at ringja meira stillisliga ella bert at

klykkja við klokkuni. Langa fríggjadag og til jarðarferð er eisini hóskaði bert at sláa biðislögini ella tey 12 tímaslögini til inngangs. Harumframt verður sligið við klokkuni, meðan kistan verður borin út í kirkjugarðin, til hon verður sett á grøvina, við grøvina ella niður í grøvina. Langa fríggjadag er hóskaði bert at ringja eina ferð – samanringing.

Harumframt eiga staðbundnir siðir at verða virdir.

3. ALTARIÐ

Hvítur dúkur eigur at liggja á altarinum og møguliga ein yvirdúkur, har kirkjumyndugleikin ikki hevur góðkent aðra skipan. Møguligur yvirdúkur skal vera úr klæði, ikki plasti ella øðrum. Glaspláta kann tó eisini verða nýtt.

Somuleiðis skulu tvey altarljós brenna á altarinum ella við síðuna av altarinum undir allari messuni / gudstænastuni og undir øllum kirkjuligum tænaðum. Langafríggjadag verða ljósini tó ikki tendrað, men er altargangur, verða tey tendrað beint undan kvøldmáltíðartænastuni (Harrans máltíð).

Øll ljós á altarinum skulu vera hvít livandi ljós.

Umframt tey bæði fyriskipaðu altarljósini stendur ein sjejarmaður ljósastaki á altarinum í mongum kirkjum. Standa tveir sjejarmaðir ljósastakar á altarinum, skulu teir vera eins. Tað sama er galdandi aðrar stakar. Hesir stakar kunnu eisini verða settir aðrastaðni í kirkjuni. T.d. er ein sjejarmaður staki hóskaði nærhendis doypifuntinum.

Hóskaði er at hava ein kristkross (krucifiks) standandi á altarinum, um ikki altartalvan vísir Krist krossfestan, ella ein kristkrossur hongur yvir altarinum, og skal hann tá standa mitt fyri og aftarlaga. Stendur ein sjejarmaður ljósastaki á altarinum, ber í flestum førum til at hava ein lítlan kristkross standandi beint framman fyri stakan.

Hesar bækur skulu vera til taks prestinum til nýtslu: Altarbók, ritualbók, sálmaþók og Bíblía.

Tá ið messa er, verða diskur og kalikur settir á altarið, somuleiðis breyðdós við breyði, vínkanna við víni (hetta er tó óneyðugt, um breyð og vín er gjört til reiðar undan messu, og kirkjuliðiðið er fáment – *sí niðanfyri*) og mögulega eitt vatnglas / vatnkanna.

Hvítt klæði skal leggjast yvir disk og kalik. Somuleiðis skal hvítt klæði vera til taks at turka kalikin við, tá ið drukið verður úr honum, ella tá ið stoytt verður í serkalikin. Mögulega eisini ein skeið til at oysa úr kalikinum við ella til at reinsa vínið við, um okkurt fremmandaevni skuldi verið í.

Breyð og vín kunnu verða gjörd til reiðar annaðhvørt soleiðis, at presturin leggur breyð úr dósini á diskin og hellir vín úr kannuni í kalikin undir offursálminum, ella soleiðis at breyð longu áðrenn messu er lagt á diskin, og vín helt í kalikin so mikið, sum presturin metir neyðugt.

Möguligar blómur skulu standa aftarlaga ella ytst úti við endan høgru- og vinstrumegin á altarinum til tess ikki at tarna altartænastuni.

Eingir lutir, sum ikki eru í nýtslu, mega vera á altarinum, ei heldur mega aðrar bækur enn tær, sum eru í nýtslu, liggja á altarinum. Ansast má eftir, at altarið, sum er borð Harrans, ikki verður fyllt við ov nógvum stakum og óneyðugum lutum. Tí skulu möguleg heilag ker og bækur, sum ikki longur eru í nýtslu, verða goymd aðrastaðni. Somuleiðis skulu t.d. ljósaslökkjari, svávuðs ella eldføri ikki liggja á altarinum, men verða goymd aðrastaðni. Ei heldur má ílat við brostnum svávuðpinnum standa á altarinum. Altarið skal vera reint og ruddiligt.

4. LEIÐSLA AV MESSU / GUDSTÆNASTU

Presturinn leiðir messuna / gudstænastuna. Tá ið lestur verður lísinn, leiðir deknurinn tænastruna, tó við ábyrgð yvir fyrri prestinum. Messan / gudstænastran fer fram í samstarvi við tey, sum hava serligar tænastrur. Urguleikarin hevur saman við prestinum ábyrgðina av urguleikinum / tónleikinum.

5. PRESTURIN UNDIR ALTARTÆNASTUNI

Meginreglan er tann, at presturinn undir altartænastruni stendur við andlitinum ímóti altarinum undir bønnum og sálmum og við andlitinum ímóti kirkjuliðinum undir bíbliulestri og talu. Hann kann tó undir sálmum sita í pretastróli.

Tá ið presturinn snýr sær at kirkjuliðinum, snýr hann sær til høgru handar, og tá ið hann aftur snýr sær at altarinum, snýr hann sær til vinstru handar.

Eru viðurskiftini í kirkjunni soleiðis, at tað er møguligt, kann presturinn standa aftan fyrri altarið og tá eisinni standa við andlitinum ímóti kirkjuliðinum undir bønnum og sálmum.

6. URGULEIKUR, ANNAÐ LJÓÐFØRI, KÓRSONGUR, BÍBLIUSÁLMUR OG ANNAR KIRKJUTÓNLEIKUR

Inngangsspælið (*praeludium* / *introitus*) og útgangsspælið (*postludium* / *exitus*) eru vanligar urguleikur, men kunnu eisinni onkuntíð (til serlig høvi) vera annað / onnur ljóðføri / annar kirkjutónleikur ella spælt verður saman við urguni.

Kórsongur / einsongur, skiftissongur, bíbliusálmur ella annar sálmur kann verða sungin við urgufylgispæli, í staðin fyrri ella eftir urguleikin.

Valt verður eftir dagsins sermerki og / ella kirkjuárstíðini, t.d. inngangsspæl yvir ein av dagsins sálmum.

Undir inn- og útgangsspæli kann vera skruðgonga.

Kórsongur / einsongur, skiftissongur ella bíblíusálmur kann verða sungin ella annar kirkjutónleikur kann verða spældur onkuntið (til serlig høvi) eisini á hesum støðum undir messu:

- a) Í staðin fyri ella umframt inngangssálmin (*introitus*).
- á) Í staðin fyri ella umframt millumsálmin (*graduale*).
- b) Í staðin fyri ella umframt sálmaversið eftir ápostólsku signingina ella møguliga millum trúarjáttan og kirkjubøn, um trúarjáttanin verður játtað eftir prædiku og kirkjubønin biðin fyri altarinum ella aðrastaðni enn á prædikastólinum (*motetta*).
- d) Í staðin fyri ella umframt offursálmin (*offertorium*).
- ð) Í staðin fyri ella umframt altargangssálmin (*communio*).
- e) Sum inngang til evangelið ella á annan hátt í tilknýti til evangelið kann ein sálmur við halleluja verða sungin ella lovsongsvers sungið (*halleluja*), tó ikki í forføstu og føstu, tá ið føstovers (*tractus*) kann verða sungið í staðin, *undantikið boðanardag Mariu*.

Hugsað eigur at verða um tað, ið sermerkir messuna og dagin.

Á leið sama skipan eigur at galda orðsins gudstænastu og fóstugudstænastur.

Hóskandi er at hava í mesta lagi tvey til trý sang- / tónleikainnsløg.

7. SÁLMAR OG SÁLMAVAL

Umframt sálmar til dóp og altargang verða vanligi fyra ella fimm sálmar sungnir undir messuni. Til gudstænastu uttan altargang (orðsins gudstænastu) og deknagudstænastu

(lestur) verða somuleiðis vanliga fjóra ella fimm sálmar sungnir. Til föstugudstænastu og föstulestur verða vanliga fjóra sálmar sungnir.

Upprunaliga voru bert fjóra sálmar í messuni:

Introitus (Inngangur). Saman við praeludium (inngangsspæl – forspæl) er inngangssálmurinn nú messunnar introitus – fyrr ein partur af einum bíblíusálmi / bíbliuteksti.

Graduale við halleluja ella tractus (og sekvensur). Graduale kemur af orðinum gradus = stig – af tí at sálmurinn mögulega áður varð sunginn við lesipult á einum palli, har forsangarin stóð. Graduale varð sungið við halleluja (lovið Harranum), tó ekki í forföstu og föstu, tó ið tractus varð sungið í staðin. Tractus kemur mögulega af orðinum tractim ella uno tracto = út í eitt – samanhagandi sangur uttan niðurlag – föstuvors. Meðan fornkirkjan enn hevði triggjar bíbliulestrar í messuni íroknað evangeliíð, varð graduale sungið millum lestur (GT) og epistul / lestur (NT), meðan halleluja ella tractus sum sjálvstöðugur liður varð sungið undan evangeliinum. Sekvensur varð seinni sungin eftir halleluja við egnum teksti: Upprunaliga ein langur tóni í endanum á seinasta a'num í halleluja, men rættiliga tíðliga vórðu tó tekstir lagdir afturat. Sekvensur hevur somu merking sum orðið konsekvensur: tað, sum kemur aftaná.

Offertorium (Offursálmur). Undir hesum sálmi vórðu gávurnar bornar fram.

Communio (Borðfelagsskapur). Varð upprunaliga sungin undir altarganginum, seinni aftaná.

Presturin (deknurinn ella urguleikarin, tó ið lestur verður lísinn) velur sálmarnar eftir tí, sum sermerkir messuna / gudstænastuna, dagin og kirkjuárstíðina.

Vanliga verður löggilda sálmabókin nýtt, men loyvt er at nýta aðrar sálmabækur og ískoyti til sálmabækur, um kirkjuráð og biskupur geva sítt samtykki.

Til ber at velja nøkur ørindi ella eitt úr longri sálmum. Tá ið messa er, er rættast ikki at velja ov nógvar langar, men heldur styttri sálmar.

Inngangssálmurin (Introitus): ber dóm av degnum ella kirkjuárstíðini. Kann vera ein sálmur við atliti at dagsins evangeliium, ein tekstsálmur til dagin, ein skapanarsálmur, lovsongur, bønarsálmur, Heilaga Andans sálmur, gudstænastusálmur, sunnudagssálmur, morgunsálmur ella ein sálmur valdur eftir árstíðini.

Millumsálmurin (Graduale – móguliga við halleluja, serliga um talan bert er um ein bíbliulestur undan evangeliinum, tó ikki í forföstu og föstu undantikið boðanardag Mariu): kann verða valdur eftir innihaldinum í bíbliulestrinum, sum verður lisin áðrenn ella aftaná, ella vera sambindingarliður millum báðar lestrarnar (lestur og epistul ella epistul / lestur og evangeliid). Kann eisini vera ein lovsongur, Heilaga Andans sálmur, sálmur um orðið, ella valdur eftir kirkjuárstíðini. Somuleiðis kann millumsálmurin verða endurtikin í ávísum tíðarskeiðum í kirkjuárinum til tess at leggja dent á kirkjuársins stiggongd og týdning. Kann eisini vera ein skiftissongur úr Bíbliuni. Hesin sálmurin ella sálmurin fyri prædiku fellur burtur, um tað bert er ein bíbliulestur undan evangeliinum.

Sálmurin / sálmaversið fyri prædiku (móguliga við halleluja, tó ikki í forföstu og föstu undantikið boðanardag Mariu): kann

fyrireika okkum til prædikuna ella vera knýttur at bíbliulestrinum frammanundan, at evangeliinum, sum verður lisið aftaná, ella vera sambindingarliður millum epistul / lestur og evangeliid. Kann vera ein bønarsálmur, Heilaga Andans sálmur, sálmur um orðið ella ein hallelujasálmur. Kann eisini verða ein kirkjuárssálmur. Hesin sálmurin ella millumsálmurin fellur burtur, um tað bert er ein bíbliulestur undan evangeliinum.

Offursálmurin / Sálmurin eftir prædiku (Offertorium – sálmurin undan hini heilagu kvøldmáltíðini (Harrans máltíð)): kann verða valdur eftir innihaldinum í prædikuni ella evangeliinum, knýttur at altarborðinum ella vera sambindingarliður millum prædikuna og hina heilagu kvøldmáltíðina (Harrans máltíð).

Gongur talvan, verður hon umborin undir hesum sálm-inum.

Altargangssálmurin (Communio): kann vera ein beinleiðis altargangssálmur, gudsríkissálmur, lovsongur, epistulsálmur, evangeliisálmur ella ein sálmur, ið sermerkir dagin. Kann falla burtur og urguleikur spældur í staðin ella kór-songur sungin. Møguleiki kann eisini vera fyri øðrum tónleiki og songi ella kvirru.

Takkarsálmur fyri hina heilagu kvøldmáltíðina (Harrans máltíð): kann falla burtur.

Útgangssálmurin: kann vera ein lovsongur, takkarsálmur (fyri orð og sakramenti), ein sálmur, sum á ein ella annan hátt er ein samandráttur av dagsins messu / gudstænastu,

ein kirkjuárssálmur ella árstíðarsálmur, ein sálmur um ta tænastru, vit verða send út til, sálmur, sum peikar fram ímóti Kristi komu og Guðs ríkis komu í dýrd. Serliga tá ið talan er um messu, skal sálmurinn helst vera stuttur.

8. BÍBLIULESTUR OG LEIKMANNAPRÆDIKA

Bíbliulestrarnir til teir einstøku dagarnar í kirkjuárinum verða lisenir úr Altarbókini. Ein (Gamla ella Nýggja testamenti) ella tveir bíbliulestrar (Gamla og Nýggja testamenti) verða lisenir undan evangeliinum. Verður bert ein bíbliulestur lisenir undan evangeliinum, ger presturinn / deknurinn sjálvur av, hvør av teimum báðum fyrru lestrunum verður lisenir.

Tey kirkjuár, har høvuðsparturinn fellur á stakt árstal, verður lisið eftir fyrru tekstarað, og tey kirkjuár, har høvuðsparturinn fellur á makað árstal, verður lisið eftir seinnu tekstarað.

Tá ið talan er um messu ella aðra gudstænastru við presti, lesur presturinn vanligu lestrurinn úr Gamla testamenti og Nýggja testamenti (epistul / lestur) frá altarinum. Evangeliíð verður lisið á prædikastólinum ella frá altarinum. Presturinn kann tó í staðin lesa lestrurinn úr Gamla testamenti, Nýggja testamenti (epistul / lestur) og evangeliíð frá kórsgáttini, við lesipult, sum tá skal standa nakað til høggru ella vinstru handar, ella á øðrum hóskaði staði í kirkjunni. Verður evangeliíð lisið aðrastaðni enn á prædikastólinum, kann verða spælt á urguna ella eitt sálmavers sungið, meðan presturinn stígur í prædikastól.

Deknurinn ella annað kirkjufólk / leikfólk kann lesa lestrurinn úr Gamla testamenti og Nýggja testamenti (epistul / lestur), um presturinn ynskir tað, og kirkjuráðið gevur sítt samtykki. Lisið verður tá frá kórsgáttini, við lesipult, sum tá skal

standa nakað til síðis, ella á øðrum hókandi staði í kirkjuni, og presturin kann tá undir hesum partinum av messuni / gudstænastuni annaðhvørt standa fyri altarinum við andlitinum ímóti kirkjuliðinum undir upplestrinum ella fara frá altarinum og standa við prestastólin undir upplestrinum og setast í prestastól undir millumsálmi og / ella sálmi fyri prædiku. Presturin lesur tó vanliga sjálvur evangelið.

Við ábyrgd fyri prestinum á staðnum og við hansara samtykki kann loyvi verða givið leikfólki, t.d. trúboðarum ella øðrum at prædika, og kunnu tey tá sjálv lesa evangelið (tekstin) við lesipultin og prædika frá sama staði. Tó kunnu gudfrøðilesandi og gudfrøðingar í stakføri við loyvi frá prestinum nýta prædikastólin.

9. KIRKJUBØN

Presturin biður kirkjubønina fyri altarinum eftir trúarjáttan ella á prædikastólinum. Biður presturin kirkjubønina á prædikastólinum, verður farið soleiðis fram: Eftir prædiku, sum endar við lovprísan og amen, sigur presturin: Latið okkum øll biðja! og heldur síðani fram við kirkjubøn og ápostólsku signingini. Síðani koma sálmavers, trúarjáttan og offursálmur / sálmur eftir prædiku.

Um presturin ynskir tað, og kirkjuráðið gevur sítt samtykki, kann deknurin ella annað kirkjufólk / leikfólk í staðin biðja kirkjubønina frá kórsgáttini, við lesipult, sum tá skal standa nakað til síðis, ella á øðrum hókandi staði í kirkjuni. Presturin stendur við andlitinum ímóti altarinum.

10. FYRI, UNDIR OG EFTIR ALTARGANG

Fyri hina heilagu kvøldmáltíðina (Harrans máltíð – undir offursálminum) tváar presturin sær um hendurnar. (*Sí iskoytisleiðbeiningina nr. 14 á blaðsíðu 63*). Undir hesum

sálmi verða breyð og vín gjörd til reiðar, um tað ikki er gjørt frammanundan. Sæð eigur at verða til, at nóg mikið av breyði og víni er á altarinum, áðrenn kvøldmáltíðartænastan byrjar. Presturin eigur at ansa eftir, at vígt og óvígt ikki verður blandað saman. Skuldi tað hent, at breyð og / ella vín á altarinum verða uppi undir altarganginum, og neyðugt er at fara í skrúðrúmið ella aðrastaðni eftir meira, skulu hesi eisini vígast við at endurtaka innsetingarorðini yvir teimum (orðini um breyðið og / ella kalikin), tó ljóðliga. (*Sí annars ískoytisleiðbeiningina nr. 14 á blaðsíðu 69*).

Tá ið presturin tekur seg sjálvan til altars, gevur hann fyrst hinum altarsgestunum breyðið (Jesu likam) og síðani sær sjálvum við teimum vanligu orðunum. Á sama hátt við víninum (Jesu blóði). Hann kann eisini gera tað undir einum fyrst ella seinast.

Presturin, sum leiðir messuna, kann, um neyðugt, fáa hjálp frá øðrum presti / prestum til at geva altarsgestunum breyð og vín (Jesu likam og blóð).

Eisini kann / kunnu deknur / deknar ella onnur leikfólk, ið presturin kallar til tess, geva altarsgestunum breyðið (Jesu likam) ella vínið (Jesu blóð) undir altarganginum, alt eftir avgerð prestsins, sum stendur fyri messuni.

Eru t.d. fyra prestar ella tveir prestar og tveir hjálparar um altargangin, og altargangurin fer fram við knæfallið, verður byrjað fyri miðjum knæfalli, og tveir prestar ella ein prestur og ein hjálpari ganga ímóti sólini, og tveir prestar ella ein prestur og ein hjálpari ganga við sólini.

Til serstøk høvi ella har altarsgestirnir eru mangir, kann altargangurin fara fram sum framhaldandi (kontinu-erligur) altargangur, har hin einstaki altarsgesturin reisist beint eftir at hava fingið breyð og vín (Jesu likam og

blóð). Annar möguleiki er, at tveir ella fleiri prestar, ella prestur / prestar og hjálpari / hjálparar standa á kórsgáttini og / ella á øðrum hóskaði staði, og altarsgestirnir ganga framhaldandi fram at kórsgáttini ella aðrastaðni til tess at fáa breyð og vín (Jesu likam og blóð) og fara síðani oman aftur í stólin.

Somuleiðis kann til serstøk høvi ella har talið av altarsgestum er serliga stórt ídypping (intinktió) fara fram, annaðhvørt soleiðis at presturin sjálvur dyppar breyðið í kalikin og gevur altarsgestinum tað í munnin, ella soleiðis at breyðið verður lagt í lógva altarsgestsins, sum síðani sjálvur dyppar breyðið í kalikin.

Vanligast er, at altarsgesturin drekkur úr serkaliki, men hann kann í staðin drekka úr felagskalikinum. Ikki er hóskaði at nýta einnýtisbikar.

Eftir altargangin og fyri útgangskollektina ruddar presturin altarið. Tá ið altargangurin er av, eigur at farast virðiliga um tað, sum møguliga loypur av. Somuleiðis eiga diskur, kalikur, serkalikar, vínkanna og møguliga breyðdós at verða vaskað beint eftir messu – bert skolað við heitum vatni uttan sápu, tá ið talan er um silvur, og turkað verður av við reinum, mjúkum klæði.

11. VIÐMERKING UM BISKUP

Undir tænastru, har biskupurin er hjástaddur í embætisnavni og hevur ein leiklut saman við øðrum, messar ella sigur hann útgangskollektina og lýsir signingina.

12. STUTT YVIRLIT YVIR MESSU

Messan er býtt í fjóra hövuðspartar: INNGANGUR (I), ORÐSINS TÆNASTA (II), HIN HEILAGA KVÖLD-MÁLTÍÐIN (HARRANS MÁLTÍÐ) (III) og ÚTGANGUR (IV).

Skriftamál kann verða hildið undan messu millum aðru og triðju ringing, vera ein liður í messuni eftir inngangsbøn, eftir kirkjubøn ella eftir trúarjáttan, um hon verður játtað eftir kirkjubøn.

Samanringing

I. Inngangur

1. Inngangsspæl (*Praeludium* = forspæl og / ella *introitus* = inngangur)
2. Inngangsbøn
Skriftamál (*Confiteor* = syndajáttan) Her ella eftir kirkjubøn / trúarjáttan. Kann falla burtur
3. Inngangssálmur (*Introitus* = inngangur)
Miskunnarbøn og lovsongur kunnu falla burtur, og byrjað verður tå við heilsan.
4. Miskunnarbøn (*Kyrie eleison* = Harri, miskunna okkum)
Matt. 9,27; 15,22; 17,15; 20,30; Mark. 10,47; Luk. 17,13; 18,38.
5. Lovsongur (*Gloria in excelsis Deo* = Heiður veri Guði í hægstum) Luk. 2,14.
Fellur burtur, tå ið kirkjuársliturin er víólbláur, t.d. í advent, forföstu, föstu og dýra biðidag.
6. Heilsan (*Salutatio*) Rut. 2,4; Luk. 1,28; Gal. 6,18; Fil. 4,23; 2. Tess. 3,16; 2. Tim. 4,22; Filemon 25.

7. Inngangskollekt (*Oratio Collecta = felagsbøn – presturinn biður kirkjuliðsins vegna*)

II. Orðsins tænasta

Ein ella tveir bíbliulestrar verða lisenir undan evangeliinum. Verður bert ein lisiin, fellur ein sálmur burtur (millumsálmur ella sálmur / sálmavers fyri þrædiku).

8. Lestur úr Gamla testamenti
9. Millumsálmur (*Graduale*)
10. Lestur úr Nýggja testamenti (*Epistul (bræv) ella lestur*)
11. Sálmur / sálmavers fyri þrædiku
12. Evangelium (*Gleðiboðskapur*)
13. Þrædika – endar við lovprísan
14. Ápostólska signingin 2. Kor. 13,13.

Sálmavers

15. Trúarjattan (*Credo = eg trúgvi*) – Ápostólska trúarjattanin (*Apostolicum*) ella Nikenska (*Nicaenum*)
Trúarjattanin kann í staðin verða játtað, eftir at evangelið er lisið.
16. Kirkjubøn (*forbøn kirkjuliðsins – oratio generalis = almenn bøn ella oratio fidelium = bøn teirra trúgvandi*) 1. Tim. 2,1-4.

Presturinn kann í staðin biðja kirkjubønina á þrædikastólinum. Síðani koma sálmavers, trúarjattan og offursálmur / sálmur eftir þrædiku.

Er talan ikki um messu, men gudstænastu uttan altargang og dóp, endar kirkjubøninn við faðirvár og hildið verður fram við sálmi eftir þrædiku og útgangskollekt.

Skriftamál (*Confiteor = syndajáttan*) Her ella eftir inngangsbøn. Kann falla burtur. Verður kirkjubønin biðin á prædika-stólinum, verður skriftamálið hildið beint eftir trúarjáttan.

III. Hin heilaga kvøldmáltíðin (Harrans máltíð)

17. Friðarheilsan (*Pax = friður*) Luk. 24,36; Jóh. 14,27; 20,19; 20,21; 20,26; 1. Pæt. 5,14. (Matt. 5,23-24).
Kann falla burtur. Fellur undir øllum umstøðum burtur, um skriftamálið er eftir kirkjubøn / trúarjáttan.
18. Offursálmur (*Offertorium = offursálmur*)
19. Fyrireikingartakkargerð og bøn undir sálminum ella eftir sálmin. Kunnu falla burtur.
20. Inngangstakkarbøn (*Praefatio = inngangur*) Kann falla burtur.
21. Heilagur (*Sanctus og Benedictus (signing)*) Jes. 6,3; Opb. 4,8; Sl. 118,26; Matt. 21,9; Matt. 23,39; Jóh. 12,13.
22. Kvøldmáltíðartakkarbøn (*Oratio eucharistica = takkarbøn*) og innsetingarorðini ella við innsetingarorðunum (*Institutio = innseting / Verba*)
23. Faðirvár (*Oratio Dominica = Harrans bøn*) Matt. 6,9-13.
24. Guðs lambið (*Agnus Dei*) Jóh. 1,29.
25. Máltíðin – altargangur (*Communio = borðfelagskapur*)

Takkarsálmur. Kann falla burtur.

IV. Útgangur

26. Útgangskollekt (*Oratio Collecta = felagsbøn – presturin biður kirkjuliðsins vegna*)
27. Heilsan (*Salutatio*) Heilsanin kann falla burtur ella verða borin fram undan útgangskollektini.
28. Áronitiska signingin (*Benedictio = signing, Harrans signing, hin prestaliga signingin*) 4. Mós. 6,24-26.

29. Útgangssálmur
30. Útgangsbøn
31. Biðislögini
32. Útgangsspæl (*Postludium = eftirspæl*)

13. STUTT YVIRLIT YVIR ORÐSINS GUDSTÆNASTU

Um morgunin, seinnapart ella um kvöldið gerandis og heilagt.

Samanringing

I. Inngangur

1. Inngangsspæl
2. Inngangsbøn
3. Inngangssálmur
4. Heilsan
5. Inngangskollekt

II. Orðsins tænasta

Ein ella tveir bibliulestrar verða lisenir undan evangeliinum / prædikutekstinum. Verður bert ein lisiin, fellur ein sálmur burtur (millumsálmur ella sálmur / sálmavers fyrri prædiku).

6. Lestur úr Gamla testamenti
7. Millumsálmur
8. Lestur úr Nýggja testamenti (*Epistul ella lestur*)
9. Sálmur / sálmavers fyrri prædiku
10. Evangelium / prædikutekstur
11. Prædika – endar við lovprísan
12. Ápostólska signingin

Sálmavers

13. Ápostólska trúarjáttanin

Trúarjáttanin kann í staðin verða játtað, eftir at evangeliíð er lisið.

14. Kirkjubøn

Presturin kann í staðin biðja kirkjubønina á prædika-stólinum. Síðani koma sálmavers, trúarjáttan og sálmur eftir prædiku.

15. Faðirvár

Er dópur, fellur faðirvár eftir kirkjubøn burtur.

16. Sálmur eftir prædiku

II. Útgangur

17. Útgangskollekt

18. Heilsan *Heilsanin kann falla burtur ella verða borin fram undan útgangskollektini.*

19. Áronitiska signingin

20. Útgangssálmur

21. Útgangsbøn

22. Biðisløgini

23. Útgangsspæl

14. STUTT YVIRLIT YVIR GUDSTÆNASTU VIÐ LESTRI / LESTUR

Vegleiðandi skipan.

Samanringing

I. Inngangur

1. Inngangsspæl

2. Inngangsbøn

3. Inngangssálmur
4. Náðiheilsan Róm. 1,7; 1. Kor. 1,3; 2. Kor. 1,2; Gal. 1,3; Ef. 1,2; Fil. 1,2; 2. Tess. 1,2; Filem. 1,3.
5. Inngangskollekt

II. Orðsins tænasta

Ein ella tveir bibliulestrar verða lisenir undan evangeliinum / lestrartekstinum. Verður bert ein lisiin, fellur ein sálmur burtur (millumsálmur ella sálmur fyri lestur).

6. Lestur úr Gamla testamenti
7. Millumsálmur
8. Lestur úr Nýggja testamenti (*Epistul ella lestur*)
9. Sálmur fyri lestur
10. Evangelium / lestrartekstur
11. Lestur – endar við lovprísan
12. Ápostólska signingin

Sálmavers

Deknurin kann leypa nr. 12 um, og í staðin fyri áronitisku signingina eftir útgangskollekt bera fram hina ápostólsku (sí niðanfyri nr. 18).

13. Ápostólska trúarjáttanin. *Kann falla burtur. Trúarjáttanin kann í staðin verða játtað, eftir at evangeliid er lisið.*
14. Kirkjubøn
Kann í staðin verða biðin áðrenn trúarjáttanina.
15. Faðirvár
16. Sálmur eftir lestur

III. Útgangur

17. Útgangskollekt
18. Áronitiska signingin sum bøn *ella* ápostólska signingin
19. Útgangssálmur
20. Útgangsbøn
21. Biðislögini
22. Útgangsspæl

15. VIÐMERKING UM MESSU / GUDSTÆNASTU, HAR KIRKJULIÐIÐ ER FÁMENT

Har kirkjuliðið er so mikið fáment – serliga í smáum bygdum og mögulega við ongum urguleikara – at tað ikki megnar at taka lut í teimum ymisku liðunum í messuni / gudstænastuni, kann presturin í flestum førum sjálvur lesa tað, sum kirkjuliðið átti at sungið ella sagt, og annars gera tær broytingar og tillagingar, ið neyðugar eru undir slíkum umstøðum, tó innan ta skipan, sum galdandi er á staðnum. Hetta kann eisini gera seg galdandi til messu / gudstænastu gerandis- og mishalgidagar.

16. VIÐMERKING UM FØSTUGUDSTÆNASTU OG FØSTULESTUR

Føstugudstænastan fer vanliga fram á sama hátt sum orðsins gudstænastan, tó verður vanliga bert ein bíbliulestur lisin undan prædikutekstinum, og fellur tí ein sálmur burtur, so at bert verða sungnir fyra sálmar. Somuleiðis kann trúarjáttanin falla burtur. Møguleiki er eisini fyri øðrum skipanum.

Føstulestur fer vanliga fram á sama hátt sum deknagudstænastan, tó verður vanliga bert ein bíbliulestur lisin undan tekstinum til lestur, og fellur tí ein sálmur burtur, so at bert verða sungnir fyra sálmar, í summum førum

tríggir – bert ein eftir lestur. Somuleiðis kann trúarjáttanin falla burtur.

17. VIÐMERKING UM DÓP

Dópur ella lýsing av dópi undir messu fer fram eftir trúarjáttan* (*sí niðanfyri*), um hon ikki fellur burtur, og fyri kirkjubøn, verður hon biðin fyri altarinum ella aðrastaðni enn á prædikastólinum. Verður kirkjubønin biðin á prædikastólinum, fer dópur ella lýsing av dópi fram eftir kirkjubøn og trúarjáttan, um hon ikki fellur burtur. Dópur ella lýsing av dópi kann eisini fara fram eftir altargang og fyri signing ella eftir inngangsbøn. Tá ið dópur er, kann trúarjáttanin falla burtur sum sjálvstøðugur liður í messuni og fellur undir øllum umstøðum burtur, um tað er felags trúarjáttan undir dópstænastuni.

Eru fleiri enn tvey til trý dópsbørn, verður mælt til at hava dóp undir gudstænastu uttan altargang, t.d. orðsins gudstænastu, ella at skipa fyri serligari dópsgudstænastu í staðin. *Sí Ritualbók I.*

Dópur ella lýsing av dópi undir gudstænastu uttan altargang ella orðsins gudstænastu fer fram eftir trúarjáttan* (*sí niðanfyri*), um hon ikki fellur burtur, og fyri kirkjubøn, verður hon biðin fyri altarinum ella aðrastaðni enn á prædikastólinum. Verður kirkjubønin biðin á prædikastólinum, fer dópur ella lýsing av dópi fram eftir kirkjubøn og trúarjáttan, um hon ikki fellur burtur. Dópur ella lýsing av dópi kann eisini fara fram eftir inngangsbøn.

* *Er ikki galdandi trúarjáttan eftir evangelið.*

18. BÚNI PRESTSINS, MESSUKLÆÐINI OG KIRKJUÁRSLITURIN

Tá ið presturinn klæðir seg í messuklæðini, er raðfylgjan henda: Messuskjúrta / alba, (stola) og messuakul. Messuklæðini kunnu – har tað er møguligt – frammanundan verða lögð á eitt borð í skrudrúminum í hesi raðfylgju: 1. Messakul. 2. (Stola) 3. Messuskjúrta / alba.

Undir messuni er presturinn íklæddur fyriskipaða presta-búnan eftir eini av hesum fyriskipanum:

1) Presturinn er íklæddur prestakjóla, messuskjúrta / alba, (stola) og messuakul undir allari messuni.

2) Presturinn er íklæddur prestakjóla, messuskjúrta / alba, (stola) og messuakul undir altartænastuni, men á prædika-stólinum og við dóp undir messuni íklæddur messuskjúrta / alba (og stola) uttan messuakul ella bert prestakjóla. Hann klæðir seg úr messuaklinum ella øllum messuklæðunum undir sálmi / sálmaversi fyri prædiku og klæðir seg í aftur undir offursálminum.

3) Presturinn er íklæddur prestakjóla, messuskjúrta / alba (og stola) undir formessuni og við dóp, men undir kvøldmáltíðartænastuni eisini íklæddur messuakul.

4) Presturinn er íklæddur bert prestakjóla undir formessuni og við dóp, men skal vera íklæddur messuklæði undir kvøldmáltíðartænastuni, um tey eru til taks.

Loyvt er at bera messuklæði uttan prestakjóla, og skal presturinn tá ikki bera prestakraa, sum hoyrir prestakjólanum til.

Stola verður ikki borið, um presturinn bert er í prestakjóla.

Hevur biskupurinn kirkjuliga tænastru íklæddur biskups-kápu, ið endar við Harrans máltíð, sum hann sjálvur skal leiða, skiftir hann ekki til messuakul, men verður verandi í biskupskápu eisini undir kvöldmátíðartænastru.

Gera tveir ella fleiri prestar tænastru undir altarganginum, er bert tann, sum stendur fyri messuni, í messuakli, meðan hin er / hinir eru í messuskjúrtu / alba (og stola) ella bert prestakjóla.

Um messa ekki er, men gudstænastru uttan altargang / orðsins gudstænastru ella aðra kirkjuliga tænastru, ber presturinn ekki messuakul, men messuskjúrtu / alba (og stola) undir allari tænastru ella bert prestakjóla.

Undir tænastru, sum ekki eru í kirkjunni, t.d. á røktarheimum, sambýlum, til bíráttung, salving av sjúkum, vígslum o. s. fr., er presturinn íklæddur prestakjóla, messuskjúrtu / alba (og stola) ella bert prestakjóla. Undantikið er tó, um kirkjuráðið saman við prestinum við samtykki frá biskupi hevur tikið avgerð um at halda eina útigudstænastru. Tá kann presturinn, sum stendur fyri messuni, eisini bera messuakul – somuleiðis um stovnar hava kirkjurúm (kapell), ella messa verður hildin í t.d. skúla ella øðrum húsum í bygd, har ekki er kirkja ella bønhus.

Hevur biskupur givið loyvi til, at annað hus verður nýtt til kirkjugang og aðrar kirkjuligar tænastru í eitt tíðarskeið, meðan t.d. kirkjan verður umvæld ella bønhusið umvælt, verða messuklæðini nýtt á sama hátt sum í kirkju ella bønhusi.

Innan fyri prestakragan skal presturinn bera hvíta brotflippu, hvíta runda flippu ella hvíta prestaskjúrtu. Hvítur faldakragi kann eisini nýtast.

Skógvarnir skulu vera svartir, hosurnar svartar og buksurnar svartar / myrkar.

Undir ymiskum öðrum tænastrum, sum ekki krevja presta-
kjóla og / ella messuklæði, skal presturinn tó vera virðiliga
klæddur og kann vera í prestraskjúrtu.

Har messuaklar og mögulega stola og biskupskápa verða
nýtt í ymiskum litum skiftandi við kirkjuárstíðini, verða
litirnir nýttir soleiðis:

1. sunnudag í advent – jólaaftan: víólbláur.

Jólaaftan seinnapart – jóladag: hvítur ella gyltur.

Sankta Stefans dag (2. jóladag): reyður.

*Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og nýggjár) – trettanda
(trettanda dag jóla): hvítur ella gyltur.*

1.-5. sunnudag eftir trettanda og vikuna út: grönur.

6. sunnudag eftir trettanda: hvítur ella gyltur

*3. sunnudag fyri föstu (sunnudag septuagesima) – miðföstu
sunnudag: víólbláur.*

Boðanardag Mariu: hvítur ella gyltur.

*Pálmásunnudag – mikudag: víólbláur. Er konfirmatiön páлма-
sunnudag: hvítur ella gyltur.*

Skírhósdag: hvítur ella gyltur ella víólbláur.

*Langafríggjadag: svartur. Er altargangur: Svört messuklæði
ella bert prestakjóli.*

Páskaaftan: víólbláur.

Páskaaftan frá kl. 6 á kvöldi – 3. sunnudag eftir páskadag (páskir): hvítur ella gyltur.

Dýra biðidag: víólbláur.

4. sunnudag eftir páskadag (páskir) – hvítusunnuaftan: hvítur ella gyltur.

Hvítusunnuaftan frá kl. 6 á kvöldi – 2. hvítusunnudag og vikuna út: reyður.

Tríeindardag (trinitatis sunnudag): hvítur ella gyltur.

1.-21. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis) og vikuna út: grönur.

Allahalganna dag (minningardag teirra sjólátnu og möguliga hjá øðrum): svartur ella víólbláur ella bert prestakjólin.

Allahalganna sunnudag: hvítur ella gyltur.

22.-26. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis) og vikuna út: grönur.

27. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis): hvítur ella gyltur.

Føstugudstænastur: víólbláur ella bert prestakjólin.

Á hátíðardögum Krists (undantikið Jesu líðing), Mariu og eingla: hvítur ella gyltur.

Pínslarváttdagar: reyður.

Halgimenni, sum ekki eru pínslarváttdagar, ella tá ið ein annar dagur enn deyðadagurinn verður hátíðarhildin: hvítur ella gyltur.

Dópur uttan fyri kirkjutíð, messu ella aðra gudstænastu: hvítur ella gyltur.

Dópur í kirkjutíð: kirkjuársliturin.

Skriftamál (felags og loyniligt): víólbláur.

Skriftamál sum liður í messuni: kirkjuársliturin.

Konfirmatióin: hvítur ella gyltur.

Brúðarvígsla: hvítur ella gyltur.

Prest- og biskupsvígsla: hvítur ella gyltur.

Kirkjuvígsla: hvítur ella gyltur.

Ymiskar aðrar vígslur (heim, skúli o. s. fr.): hvítur ella gyltur – kann eisini vera kirkjuársliturin.

Bírætting: víólbláur undir skriftamálinum og hvítur ella gyltur undir hini heilagu kvøldmáltíðini (Harrans máltíð).

Salving av sjúkum við bírætting: víólbláur og hvítur ella gyltur undir hini heilagu kvøldmáltíðini (Harrans máltíð).

Salving av sjúkum uttan bírætting: víólbláur.

Forbønartænasta uttan salving, men við bírætting: víólbláur undir forbønartænastuni og hvítur ella gyltur undir hini heilagu kvöldmáltíðini (Harrans máltíð).

Forbønartænasta uttan salving og bírætting: víólbláur.

Jarðarferð: svartur ella víólbláur ella bert prestakjólin.

Jarðarferð hjá smábørnum: møguliga hvítur ella gyltur ella bert prestakjólin.

Til jarðarferð hjá starvsfelaga (presti) eru prestar, ið fylgja, íklæddir prestakjóra.

Gulur litur kann verða nýttur í staðin fyri hvítan ella gyltan lit.

Gyltur litur kann verða nýttur í staðin fyri hvítan, reyðan og grønan lit, men ikki víólbláan og svartan.

Mælt verður frá at nýta fleiri litir undir somu tænastru, t.d. at ein prestur er í reyðum messuakli, ein annar í víólbláum. Tá er betri, at presturin / prestarnir, sum hjálpir / hjálpa til, bert er / eru í prestakjóra og messuskjúrtu ella bert prestakjóra.

Ikki allar kirkjur eiga allar litirnar, og verður tá farið soleiðis fram:

Eigur kirkjan bert ein messuakul, verður sami litur nýttur alt kirkjuárið.

Eigur kirkjan víólbláan og hvítan messuakul, verður hin hvíti nýttur, har ikki verður víst til víólbláan lit.

Eigur kirkjan víólbláan og reyðan messuakul, verður hin reyði nýttur, har ikki verður víst til víólbláan lit.

Eigur kirkjan víólbláan og grónan messuakul, verður hin gróni nýttur, har ikki verður víst til víólbláan lit.

Eigur kirkjan hvítan og reyðan messuakul, verður hin reyði nýttur, har ikki verður víst til hvítan lit.

Eigur kirkjan hvítan og grónan messuakul, verður hin gróni nýttur, har ikki verður víst til hvítan lit.

Eigur kirkjan grónan og reyðan messuakul, verður hin reyði nýttur, har ikki verður víst til grónan lit.

Möguligt forhang (antependium) á altari, lesipulti og prædikastóli kann eisini skifta lit við kirkjuárstíðini.

Vanligu gerandisdagarnir hava vanliga sama lit sum sunnu- og halgidagarnir fyri. Tó eru nøkur undantøk. T.d. er dagurin eftir sankta Stefans dag (2. jóladag) hvítur ella gyltur, dagurin eftir trettanda (tretttanda dag jóla) grónur, dagurin eftir 6. sunnudag eftir trettanda og vikuna út grónur, dagurin eftir boðanardag Mariu víólbláur, dagurin eftir dýra biðidag hvítur ella gyltur, dagurin eftir tríeindardag (trinitatis sunnudag), ólavsøkudag, allahalganna dag, allahalganna sunnudag grónur, dagurin eftir 27. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis) og vikuna út grónur. Vanlig leygarkvöld verður liturin til sunnudagin eftir nýttur. Mishalgidagarnir hava onga ávirkan á, hvør litur verður nýttur dagin eftir.

Týdningurin av litunum:

Viólblátt: Víólblái liturin ímyndar iðran og umvending, umhugsni og føstu.

Hvitt ella gylt: Hvíti ella gyli liturin ímyndar ljós og reinleika, gleði og hátíð.

Reytt: Reyði liturinn ímyndar blóð og kærleika, eld og heilaga andan.

Grønt: Grøni liturinn ímyndar vöxstur og lívsmegi, búning og vón.

Svart: Svarti liturinn ímyndar sorg og deyða, dapurleika og myrkur.

19. UPPSKOT TIL BÖNIR FYRI MESSU

Kunnu biðjast í skráðrúminum (sakristiinum), tá ið alt er gjørt til reiðar.

Tær flestu av hesum bønnum hóska eisini sum fyrireikingarbønir hjá kirkjuliðinum.

Fri bøn kann verða biðin í staðin.

Bønir prestsins, ið leiðir messuna:

Í navni faðirsins og sonarins og heilaga andans. Amen.

Mildi Guð, tú, sum elskar okkum við einum ævigum kærleika. Eg biði teg, gev bønnum mínum ljóð og upplýs hjarta mítt við heilaga anda tínum, so at eg virðiliga kann fara um loyndarmál tíni og elska teg, fyri son tinn Jesus Krist, váran harra, sum við tær livir og ræður í einleika heilaga andans, ein sannur Guð um aldur og ævir allar! Amen.

Ber presturinn messuklæði fyri prædiku ella undir allari messuni, kann hann biðja hesar bønir, meðan hann klæðir seg í tey:

Harri, klæð meg úr hinum gamla menniskja við øllum gerningum tess, og lat meg í hitt nýggja menniskja, sum er skapað til at líkjast tær í sannleika, rættvísi og heilagleika. Amen.

Meðan presturinn klæðir sig í messuskjurtuna (alba):

Harri, lat meg einaferð avklæddan alla órættvísi og íklæddan hvítu klæði heilagleikans fáa náði til at fylgja tær inn í ríkið títt, har hin sanna gleðin er at finna. Amen.

Meðan presturinn klæðir sig í stola:

Harri, legg ok títt á herðar mínar og lær meg at kenna, at ok títt er milt og byrða tín lótt. Ger meg mildan og eyðmjúkan av hjarta. Amen.

(Meðan presturinn gyrðir beltið um lendar (cingulum):

Harri, gyrð meg við sannleika, og ger veg mín ólastandi. Amen.)

Meðan presturinn klæðir sig í messuakulinn (casula):

Harri, klæð meg sum hin útvaldi, heilagi og elskaði tín í hjartaliga miskunn, góðvild, eyðmýkt, spaklyndi og langmód. Amen.

Presturinn eftir at vera íklæddur messuklæðinni – móguliga saman við øðrum prestum og / ella kirkju-tænarum:

Send ljós títt og sannleika tín, lat tey vísa mær leið, lat tey meg leiða at tínum heilaga fjalli og til bústað tín, so eg má sleppa fram at Guðs altari, til Guð, ið er fagnaður mín og gleði mín. Sl. 43,3-4a.

Til messu ella orðsins gudstænastu (gudstænastu uttan altargang):

Niðurlag (antifon): Eittans eg havi biðið Harran um, eina hetta stundi eg á: at eg má bígva í Harrans húsi allar mínar

lívsins dagar, fyri ástríki Harrans at skoða og grunda í templi hans. Sl. 27,4.

Hvør yndisligir eru bústaðir tínir, herskaranna Harri! Sál mín stundaði, ja, so sára henni longdist eftir forgørðum Harrans. Nú hjarta mítt og likam mítt seg frøa at hinum livandi Guði. Eisini spurvin hevur funnið sær høli og svalan eitt reiður, har hon hevur lagt sínar ungar – altar tíni, herskaranna Harri, kongur mín, Guð mín! Sælir eru teir, sum í húsi tínum búgva, altíð teir lovprísa tær! Sælir eru teir, sum hjá tær eiga styrki, við pílagrímsferðum í huga! Fara teir gjøgnum Baka dalin (vatnleysan dal) , gera teir hann til eitt keldulop, og várregnið við signing hann fríðkar. Teir ganga fram frá kraft til kraft fyri Guð at skoða á Sion. Harri, herskaranna Guð, hoyr mína bøn! Lýð á meg, Jákups Guð! Guð, vár skjöldur, lít tú at og skoða andlit hins salvaða tíns! Tí betri er dagur ein í forgørðum tínum enn túsund har úti; betri at sita á gáttini í Guðs míns húsi enn í gudloysis tjøldum at búgva! Tí at Harrin er sól og skjöldur, Harrin gevur náði og æru; einki gott hann teimum noktar, sum í sakloysi ganga. Herskanna Harri, sælur er tann, ið lít sína setir til tín! Sl. 84.

Æraður veri faðirin og sonurin og heilagi andin, sum tað var í upphavi, so nú og altíð og um allar ævir! Amen.

Niðurlag (antifon): Eittans eg havi biðið Harran um, eina hetta stundi eg á: at eg má búgva í Harrans húsi allar mínar lívsins dagar, fyri ástríki Harrans at skoða og grunda í templi hans. Sl. 27,4.

Og / ella:

Fegnist fyri Harranum jørðin øll! Harranum tænið við

gleði! Fyri ásjón hans komið við frøi! Vitið, at Harrin er Guð! Hann okkum skapaði, og hansara vit eru, hans fólk og tað fylgi, hann røktar. Farið inn í hans portur við lovi, í forgarðar hans við prisi! Lovið honum! Signið hans navn! Tí góður er Harrin. Miskunn hans varir um ævir, trúfesti hans ætt eftir ætt. Sl. 100.

Æraður veri faðirin og sonurin og heilagi andin, sum tað var í upphavi, so nú og altíð og um allar ævir! Amen.

Og / ella:

Harri, send okkum anda tín
og endurnýggja okkum dag undan degi.
Lat okkum, Harri, tína miskunn skoða,
frelsu tína okkum tú veiti! Sl. 85,8.

Harri, hoyr mína / vára bøn,
og lat mítt / várt róp røkka tær.

*Og / ella serliga prestur / prestar, sum skal / skulu hava altar-
tænastu:*

Eg biði / vit biðja teg, Harri, kom mær / okkum til hjálpar
við heilaga anda tínum. Reinsa meg / okkum fyri allar
syndir og alla órættvísi, so at eg / vit við reinum hjarta /
hjörtum og endurnýggjaðum sinni virðiliga kann / kunnu
fara inn í hitt alraheilagasta, fyri son tín, Jesus Krist, váran
harra! Amen.

Eg vil / vit vilja trína fram at Guðs altari, til Guð, ið er
fagnaður og gleði mín / okkara. Sl. 43,4a leysliga.

Ella:

Send ljós títt og sannleika tín, lat tey vísa mær leið, lat tey meg leiða at tínum heilaga fjalli og til bústað tín, so eg má sleppa fram at Guðs altari, til Guð, ið er fagnaður mín og gleði mín. Sl. 43,3-4a.

Ella:

Harra, vár Guð, himmalski faðir, eg biði / vit biðja teg, gev okkum náði til at tilbiðja teg í anda og sannleika. Reinsa hjørtu okkara og samvitsku við heilaga anda tínum, so at sonur tín, tá ið hann kemur til okkara í orði sínum (og heilagu kvøldmáltíð), má finna bústað í hjörtum okkara, fyri son tín, Jesus Krist, váran harra! Amen.

Ella:

Harra, eg takki / vit takka tær, tí at tú kallar okkum saman um orð títt (og heilagu sakramenti tíni / heilagu kvøldmáltíð tína). Eg biði / vit biðja teg, vælsigna okkum og metta okkum við orði tínum (og heilagu kvøldmáltíð). Halga tænanstu okkara navni tínum til heiðurs! Amen.

Ella:

Harra, vár Guð, himmalski faðir, kirkjuklokkann kallar / kirkjuklokkurnar kalla okkum saman til messu / gudstænanstu. Takk fyri gleðiboðskapin, sum tú veitir okkum í orði tínum (og heilagu sakramentum). Eg biði / vit biðja teg, vælsigna kirkjulið títt, sum savnast í halgidómi tínum bæði í gleði og sorg. Vælsigna hesa messu / gudstænanstu og send heilaga

anda tín, so at kirkjulið títt við opnum sinni kann hoyra orð títt og taka við tí, (og við eyðmjúkum sinni, gleði og tókk savnast um borð títt saman við syni tínum, Jesusi Kristi.) Legg bøn, játtan og lovsong í munn og hjertu, so at messan / gudstænastan má vera heilaga navni tínum til heiðurs og okkum øllum til signingar, fyri son tín, Jesus Krist, váran harra! Amen.

Ella:

Harra, vár Guð, ævigi faðir og skapari! Lovaður veri tú fyri alt skapanarverk títt, fyri ljósið, tú skapaði á tí fyrsta degi til at lýsa á øllum leiðum okkara.

Harri Jesus Kristus, Guðs sonur, okkara einasti frelsari! Lovaður veri tú, sum við deyða tínum langa fríggjadag hevur veitt bót fyri allar syndir okkara og við uppreisn tíni hin heilaga páskadag hevur veitt lív og gleði um allar ævir.

Harri Guð heilagi andi! Lovaður veri tú, sum á tí heilaga hvítusunnudegi gavst lærusveinunum vísdóm og mátt til at boða um stórverk Guðs, og enn endurnýggjar boðskap frelsunnar okkara millum, tú, sum við trúnni vilt búgva í hjørtum okkara.

Heilagi tríeini Guð! Eg biði / vit biðja teg, ger henda sunnudag / halgidag heilagan fyri okkum. Upplýs og styrk tú kirkju tína og gev henni náði til at boða orðið um teg reint og rætt. Hjálp okkum at venda huga og sinni okkara at tær, so at vit mega roynast sum góðir húshaldarar yvir tíni margfaldu náði og tæna tær av sonnum. Lat orð títt (og hina heilagu kvøldmáltíðina / hini heilagu sakramenti) geva okkum hvíld, styrki og hjálp til komandi dagar. Lat alt, sum fara skal fram, verða halgað og signað av tær! Amen.

Bert til gudstænastu uttan altargang / orðsins gudstænastu:

Alvaldi og miskunnsami Guð, hvørs orð er ein lykt fyri fótum okkara, eitt ljós á gøtu okkara. Eg biði / vit biðja teg, Harri, lat heilaga anda tín upplýsa hjørtu okkara, so at vit týðiliga kunnu skilja orð títt, taka við tí og varðveita tað í reinum hjørtum og av tí endurnýggjast navni tínum til heiðurs fyri son tín, Jesus Krist! Amen.

Broytingar í hövuðsgudstænastuni

Talan er her bert um ta føstu hövuðsgudstænastuna á staðnum. Aðrar tíðir er presturin fríur, undantikið, tá ið talan er um sakramentini. Vil presturin t.d. ein vanligan gerandisdag við skynsemi skipa fyri eini einfaldari messu við færri liðum, mega, tá ið talan er um kvøldmáltíðarritual-ið, í minsta lagi altið innsetingarorðini og faðirvár verða hövd undan útbýtingini, somuleiðis syndajáttan undan avloysingini, tá ið talan er um møguligt skriftamál.

Er talan um broytingar í teirri messuskipan / gudstænastuskipan, sum higartil hevur verið galdandi á staðnum, má presturin / mega prestarnir fáa samtykki frá kirkjuráðnum til:

At ein onnur løggild inn- og útgangsbøn verður lisin, ella at skift verður ímillum teirra.

At skriftamál verður hildið eftir inngangsbøn ella kirkjubøn / trúarjáttan ella fellur burtur.

At miskunnarbøn (Kyrie) og lovsongur (Gloria) verða nýtt ella falla burtur.

At leikfólk lesur / lesa bíbliulesturin úr Gamla og Nýggja testamenti (epistul ella lestur).

At ein ella tveir bíbliulestrar verða lisenir undan evangeliinum.

Hvar í messuni / gudstænastuni dópur fer fram.

At leikfólk biður / biðja kirkjubønina.

At eitt annað løggildað kvøldmáltíðarritual verður nýtt, ella at skift verður ímillum teirra.

At skipanin fyri barna- ella ungdómsmessu / gudstænastu við barna- ella ungdómsvinarligum innsløgum kann verða

nýtt nakrar ferðir um árið (t.d. 2-4 ferðir um árið) í vanligari kirkjutíð.

Prestar – eisini vitjandi prestar – skulu halda seg til ta skipan, sum galdandi er á staðnum.

Viðmerkingar til teir ymisku liðirnar í messuni

Saman við tilbiðjan og bøn er messan samfelag um Guðs orð og borð – gudstænasta við altargangi. Vanliga verður sagt, at *missa* kemur av latínska orðinum *missa*, sum upp-aftur kemur av sagnorðinum *mitto*, ið merkir *at senda* ella *missio = demissio*, sum merkir *sendur*.

Messan er býtt í tveir høvuðspartar. Fyrri høvuðspartur verður kallaður formessa (fyrir: *Missa cathecumenorum*) og seinni høvuðspartur verður kallaður kvøldmáltíðarmessa (fyrir: *Missa fidelium*). *Missa cathecumenorum* merkir *missa teirra*, ið *ganga til (dóps) undirvísing*, og *Missa fidelium* merkir *missa teirra trúgvandi*, teirra doyptu.

Hesir báðir høvuðspartar verða býttir í fyra smærri partar. Í fyrra høvuðsparti – formessu – eru: Inngangur og orðsins tænasta. Í seinna høvuðsparti – kvøldmáltíðarmessu – eru: Hin heilaga kvøldmáltíðin og útgangur.

Í fornkirkjuni vóru tey, sum fingi frálæru í dópi og enn ikki vóru doypt, við til fyrra høvuðspart, ið var almennur, og vórðu send avstað, áðrenn tey doyptu komu saman um seinna høvuðspart.

Í stuttum kann sigast, at tey ódoyptu vórðu send avstað eftir evangelið (eftir prædiku, um prædikað varð). Tá ið trúarjáttanin gjørdist ein fastur liður í messuni eftir prædiku, vórðu tey send avstað fyri ella eftir trúarjáttan. Annars hevur eisini siðvenja verið at játta trúnnu eftir evangelið. Onkur messuskipan bendir tó á, at tey ódoyptu vóru til staðar undir einum parti av kirkjubønini ella ikki vórðu send avstað fyrr enn eftir kirkjubøn. Trúarjáttan og kirkjubøn vóru tó og eru framvegis ein partur av formessuni í vesturkirkjuni, og kvøldmáltíðarmessan byrjar við friðar-

heilsan ella offursálmi / sálmi undan hini heilagu kvöldmáltíðini.

Í eysturkirkjuni (ortodoksu kirkjuni) eru trúarjáttan og kirkjubøn í seinna hövuðsparti, ið kallaður verður *Liturgi teirra trúgvandi*. Trúarjáttanin kemur eftir eitt litani (forbøn).

T. v. s. at tá ið trúarjáttanin gjørdist liður í messuni, kom hon at liggja eftir evangelið (sum svar á bíbliulestrarnar, sum tá allir eru listnir) ella eftir prædiku (sum svar á bíbliulestrarnar og orðið, sum er útlagt), í eysturkirkjuni (ortodoksu kirkjuni) eftir eitt litani (kirkjubøn / forbøn).

Útsendingarorðini hava verið nakað ymisk, men ljóðaðu eisini t.d. soleiðis: „*Ite in pace, cathecumeni!*“ Tað merkir: „*Farið í friði, tit, ið ganga til undirvísingar!*“ Síðan, tá ið Harrans máltíð var komin at enda, kom útgangurin, og tey doyptu vórðu send avstað. Hesi útsendingarorðini hava somuleiðis verið nakað ymisk, men ljóðaðu eisini t.d. soleiðis: „*Ite, missa est!*“ Tað merkir: „*Farið, messan er komin at enda!*“ (Farið, tit eru send avstað). Tí eigur orðið *missa* bert at verða nýtt sum heiti á teirri gudstænastu, har bæði orðið ljóðar, og altarbordið er bordreitt. „*Messan er einki annað enn brúkið av Harrans máltíð.*“ (*Kirkjuordinansurin 1539 – brot úr stk. 2 b: Om ceremonierne*). „*Av tí at sakramentið verður givið í messuni, verður hjá okkum ein vanlig messa hildin hvønn heiligdag – og eisini aðrar dagar, biður onkur um tað – har sakramentið verður givið teimum, ið biðja um tað.*“ (*Augsburgska trúarjáttanin – brot úr 24. grein: Um messuna*).

Annað heiti, ið nýtt verður um kirkjugang, er gudstænasta, og tað merkir bæði at Guð tænar okkum við gávum sínum, og at vit tæna honum við bøn, lovsongi og tilbiðjan og við tí, sum hann hevur givið og gevur okkum. Vit verða send

frá messuni og øðrum gudstænastum út í lívið at tæna bæði Guði og menniskjum.

I. FORMESSA

Samanringing

Vit verða kallað til messu – Guðs orð og altarbörð, tilbiðjan og bøn. Vit verða kallað saman til felagsskap í Guðs kirkju-liði.

1. Inngangur

Inngangsspæl og / ella introitus

Vit lýða á urguleik og / ella kórsong, annan tónleik ella song og fyrireika huga og sinn í stillari bøn til tað, ið fara skal fram.

Inngangsbøn

Vit biðja um, at vit mega hoyra orðið, og at tað má gera sín gerning í okkum.

Skriftamál *Kann eisini fara fram undan messu ella eftir kirkjubøn / trúarjáttan.*

Vit játta syndir okkara fyri hinum heilaga Guði og kunnu síðani frígjörd frá synd og skuld halda fram við hini heilagu messu. *Kann falla burtur.*

Inngagnssálmur

Miskunnarbøn

Ein staðfesting av støðu okkara, at vit við egnari megri ikki kunnu standast fyri Guðs ásjón. Í hjálparloysi okkara rópa

vit til Guðs fyri eignari neyð og neyðini hjá øðrum. Vit ákalla Harran í áliti á, at hann vil hoyra bønir okkara og vera okkum náðigur. *Kann falla burtur.*

Lovsongur

Vit taka undir við lovsongi einglanna úti á Betlehems fløtum, av tí at Guð hoyrir bønir okkara og lítur at okkum í náði. Vit lovprísa honum fyri Jesus Krist, sum hann sendi menniskjum til frelsu. *Kann falla burtur.*

Heilsan

Eftir í felag at hava ákallað Guð um at vera okkum miskunn-samur og lovsungið honum fyri náði hansara í Kristi, heilsa prestur og kirkjulið hvør øðrum – ein staðfesting av og ynski um Guðs nærveru.

Inngangskollekt

Vit minnst tey lyfti, sum Guð gevur í heilaga orði sínum, og biðja um, at hann vil geva okkum lut í hesum lyftum.

2. Orðsins tænasta

Annar av bibliulestrunum undan evangeliinum kann falla burtur.

Fyrsti lestur – Gamla testamenti

Vit lýða á orðið um Guðs lyfti í Gamla testamenti.

Millumsálmur

Annar lestur – Nýggja testamenti

Vit lýða á orðið um Guðs lyfti í Nýggja testamenti. Vit lýða á vitnisburð ápostlanna.

Sálmur fyri prædiku / sálmavers / halleluja / føstovers

Evangeliið

Vit lýða á boðskapin um Krist, orð hansara og gerningar.
Vit lovprísa Guði fyri henda gleðiliga boðskap.

Prædika – *endar við lovprísan.*

Guðs orð verður útlagt og gjørt nærverandi í prædikuni.

Ápostólska signingin

Sálmavers

Trúarjáttan

Eftir at hava hoyrt boðskapin í bíbliulestri og prædiku játta vit trúna á hin tréinda Guð.

Trúarjáttanin kann í staðin verða játtað, eftir at evangeliið er lisið.

Kirkjubøn – forbøn

Eftir at hava hoyrt boðskapin og játtað trúna, biðja vit við treysti fyri alheimskirkjuni og kirkjuni her hjá okkum, alheiminum, landi okkara og dagliga lívinum manna millum.

Kirkjubønin kann í staðin verða borin fram á prædikastólinum eftir prædiku og lovprísan. Trúarjáttanin kemur tá eftir kirkjubøn og endar orðsins tænaðu.

Skriftamál *Kann eisini vera undan messu ella eftir inngangsbøn.*

Skriftamál sum fyrireiking til hina heilagu kvøldmáltíðina.
Kann falla burtur.

II. KVØLDMÁLTÍÐARMESSA

3. Hin heilaga kvøldmáltíðin (Harrans máltíð)

Friðarheilsan

Áðrenn vit njóta hina heilagu kvøldmáltíðina (Harrans máltíð) – tær heilagu gávur, sum staðfesta friðin millum himmal og jørð – biðja vit um frið og semju í Kristi kirkju, og prestur og kirkjulið heilsa hvør øðrum við friðarheilsan. (*Snbr. Matt. 5,23-24*). *Kann falla burtur.*

Offursálmur

Inngangstakkarbøn

Vit takka Guði, tí at hann hevur skapað okkum og allar lutir og hevur endurloyst okkum við Syni sínum, Jesusi Kristi. *Kann falla burtur.*

Heilagur

Vit taka undir við hinum himmalska lovsonginum saman við øðrum samkristnum um allan heimin og hinum himmalska skaranum frammi fyri Guðs hásæti.

Kvøldmáltíðartakkarbøn saman við innsetingarorðunum

Vit takka Guði fyri vælgerðir hansara, minnst hin krossfesta og upprisna frelsara okkara, Jesus Krist, og tað, sum

hann gjördi ta náttina, tá ið hann svikin varð, og vit ákalla heilaga andan.

Faðirvár

Vit biðja sum borðbøn ta bønina, sum Jesus sjálvur hevur lært okkum.

Guðs lambið

Vit biðja Jesus, Guðs lambið, sum ber (tekur burtur) heimsins synd, og nú er til staðar á altarinum við likami sínum og blóði í breyði og víni, miskunna okkum og veita okkum sín frið.

Máltíðin – altargangur

Vit fáa Jesu likam og blóð til fyrigevingar syndanna, andaliga føðslu og styrki til tænastu í heiminum.

Takkarsálmur. *Kann falla burtur.*

4. Útgangur

Útgangskollekt

Vit takka Guði fyri tað, sum vit við Jesusi Kristi hava fingið og fáa.

Áronitiska signingin

Eftir at hava tilbiðið Guð í heilaga húsi hansara og fingið lut í gávum hansara við orði og altarborð, verða vit við Guðs signing send út í lívið til tænastu.

Útgangssálmur

Útgangsbøn

Vit takka Guði fyri tað, sum vit hava lært av orði hansara, og biðja um, at vit mega verða varðveitt í hesum orði.

Biðisløgin

Vit biðja í kvirru.

Útgangsspæl

Vit fara út úr Harrans húsi við lyftinum um Guðs nærveru og hjálp til at liva lívið í hansara og næstans tænavu.

Har síður er at sita undir útgangsspælinum, kunnu vit í kvirru lýða á og samstundis fyrireika huga og sinn okkara til lívið í Guði og ta tænavu, vit eru send út til.

Ískoytisleiðbeining

MESSAN

Sum heild sambært gamlari kirkjusiðvenju, ið umframt tað vanligu kann verða nýtt sum leiðbeining, um ynski er t.d. til ávís høvi at gera kirkjuliðið meira virkið.

Mælt verður tá til, um tað letur seg gera, við skynsemi at lata børn og / ella tannáringar (ungfólk) taka lut í ávísu tænastrá, sum nevndar eru niðanfyri, og sum hóskandi eru til tann aldursbólkin.

1. Tá ið presturin fer / prestarnir fara inn fyri altarið

Presturin trínur undir inngangsspæli / introitus virðiliga – tó natúrliga – inn fyri altarið (haldandi saman hendur) og kann ganga í hóskandi boga mitt inn fyri, steðga á, (níga – drýpa høvur í virðing – og signa seg) og síðani ganga fram at altarinum. Ikki er hóskandi at koma sum best ber til inn fyri altarið, at skimast ov nógv ella at ganga og mala óneyðugt undir tænastrá, sum er órógvandi fyri kirkjuliðið, ei heldur at koma inn fyri altarið berandi bókur. Tær eiga undir vanligum umstøðum frammanundan at liggja til reiðar har, tær skulu nýttast, (*sí tó viðmerking niðanfyri og annað í leiðbeiningini*) eins og prædikan eiga at liggja á prædikastólinum. Men presturin kann koma inn berandi tey heilagu kerini, disk og kalik, soleiðis at diskurin liggur oman á kalikinum – heldur tá vinstru hond um stelkin á kalikinum og høgru oman á diskinum ella tí klæði, sum móguliga fjalir diskin.

Fara tveir prestar inn fyri altarið, gongur tann, sum leiðir messuna, aftaná og stendur fyri miðjum altari, meðan hin stendur honum til høgru handar. Tá ið báðir snúgva sær at

kirkjuliðinum, venda teir sær hvør ímóti øðrum. Presturin, ið stendur fyri messuni, snýr sær til høgru handar, hin til vinstru. Tá ið teir aftur snúgva sær at altarinum, snýr presturin, sum stendur fyri messuni, sær til vinstru handar, hin til høgru. Fara fleiri prestar inn fyri altarið, gongur tann, sum stendur fyri messuni, aftastur og stendur fyri miðjum altari, meðan hinir standa honum ávikavist til vinstru og høgru handar. Prestarnir til vinstru snúgva sær til høgru handar at kirkjuliðinum og til vinstru handar at altarinum, meðan prestarnir til høgru snúgva sær til vinstru handar at kirkjuliðinum og til høgru handar at altarinum.

Viðmerking

Til tess í fyrra parti av messuni at leggja dent á orðsins tænastu og í seinna parti at leggja dent á kvøldmáltíð-artænastuna, kann presturin undir inngangsspælinum / introitus koma inn fyri altarið berandi altarbókina ella Bíbliuna og undir offursálminum berandi disk og kalik.

2. Skrúðgonga til ávís høvi

Til serlig høvi kann vera skrúðgonga.

Skrúðgonga I

Skrúðgongan er her sett fram við øllum teimum luttakarum, sum hugsast kunnu, men hon kann eins væl og eigur helst at fara fram uttan allar hesar luttakarar í einum. Ansast má eftir, at talið á luttakarum ikki verður alt ov stórt, ikki minst í smærri kirkjum. Avmarkingar eru vanligar neyðugar, men mega vera skilagóðar. Fellur onkur av hesum liðum burtur, eru mannagongdin og raðfylgjan tó hinar somu. Tann ávísi liðurin fellur bara natúrliga burtur.

- 1) Roykilsisberi.
- 2) Krossberi (millum ella frammanvert við tveir ljósberar).
- 3) Tveir ljósberar (kunnu vera fleiri enn tveir, og ganga teir tá lið um lið aftan á hvør annan).
- 4) Tann, sum ber altarbókina ella Bíbliuna – vanligu deknurin, men kann vera annað leikfólk ella prestur.
- 5) Tey, sum bera disk og kalik, breyðdós og vínkannu, ganga lið um lið. Ein ber disk og kalik, ein annar breyðdós við breyði og vínkannu við víni – vanligu leikfólk, men kunnu eisini vera prestar.
- 6) Møguliga onnur í hesi raðfylgju: t.d. kór (er tó vanligu uppi á kirkjuloftinum), dópsfólk ella konfirmantar, lesarar og møguliga hjálparar (leikfólk) til altargang.
- 7) Deknur (um hann ikki ber altarbókina ella Bíbliuna).
- 8) Prestar eftir embætisaldri. Teir, sum eru yngri í embætisaldri ganga undan teimum, sum eru eldri í embætisaldri. Teir prestar, sum skulu gera tænastru, ganga – uttan mun til embætisaldur – beint undan leiðandi prestinum / próstinum / biskupinum.
- 9) Presturin, sum skal leiða messuna. Er prósturinn ella biskupurin til staðar, gongur hann aftastur ella saman við leiðandi prestinum. Eru báðir til staðar, gongur biskupurin aftastur ella saman við próstinum.

Viðmerking 1

Ímyndin av roykils: Bønir teirra kristnu (heilagu), ið stíga upp til Guðs. *Opb. 5,8; 8,3-4.*

Ímyndin av krossinum: Hin krossfesti og upprisni Kristus.

Ímyndin av ljósunum: Kristus er ljós heimsins.

Ímyndin av altarbókini (tekstabókini) / Bíbliuni: Kristus er orðið og kemur til okkara í hini heilagu skrift.

Ímyndin av teimum heilagu kerunum: Kristus kemur til okkara í hinum heilaga altarsins sakramenti.

Ímyndin av leikfólkum, sum taka lut við ymiskum tænastum: Samfelag teirra heilagu.

Ímyndin av prestinum / prestunum: Samfelag teirra heilagu og samstundis umboðandi tað serliga prestaembætið.

Viðmerking 2

Eru krossberar og / ella ljósberar við í skrúðgonguni, má verða avgjørt frammanundan, hvar í kórinum krossberin skal seta krossin, og ljósberarnir skulu seta ljósini. Verða altarbókin / Bíblían og / ella tey heilagu kerini borin inn undir skrúðgonguni, leggur presturin bókina á altarið, og tey heilagu kerini kunnu verða sett á altarið ella á eitt síðuborð innari í kórinum til offursálmin. Vanligt er tó eisini, at presturin, sum leiðir messuna, sjálvur í skrúðgonguni ber disk og kalik, og gongur hann tá framvegis aftastur.

Viðmerking 3

Er talan um slíka hátíðarliga inngangsskrúðgongu, er hóskaði, at presturin, um hann ber messuklæði í formessuni, eisini ber tey undir útgangsskrúðgonguni. Hann kann tá fara úr teimum í forkirkjuni. Tað sama er galdandi, um annar prestur tekur lut, ella aðrir prestar taka lut í tænastuni íklæddir messuskjúrtu og møguliga stola.

Sama mannagongd er, um tað er skróðgonga í sambandi við dóp ella konfirmatión.

Viðmerking 4

Skrúðgongan úr kirkjuni hevur somu raðfylgju sum skróðgongan inn í kirkjuna, men uttan altarbók og tey heilagu ker.

Viðmerking 5

Skrúðgongan kann eisini fara fram undir gudstænastu uttan altargang, men tá uttan tey heilagu kerini.

Viðmerking 6

Er trongligt, ber til at ganga í einum raði.

Einföld hátíðarlig skróðgonga samsvarandi skróðgongu I

- 1) Krossberi og / ella ljósberar.
- 2) Deknurin við ella uttan altarbók ella Bíbliu.
- 3) Presturin við ella uttan disk og kalik.

Skrúðgonga II

Skrúðgongan kann eftir nýggjari siðvenju fara fram soleiðis, at presturin, sum skal leiða messuna / gudstænastuna, gongur á odda saman við øðrum presti. Er prósturin til staðar, gongur hann saman við prestinum á odda. Er biskupurin til staðar, gongur hann saman við próstinum á odda, um hann eisini er til staðar, annars saman við prestinum. Eru fleiri prestar til staðar, ganga teir eftir embætisaldri. Tó ganga teir prestar, sum skulu gera tænastu

í messuni / gudstænastuni, undan. Aftast ganga tá möguliga onnur.

Krossberi og / ella ljósberar kunnu eisini ganga á odda undir hesi skrúðgongu, men altarbók / Bíblia og tey heilagu kerini verða ikki borin inn.

Skrúðgongan kann eisini eftir eldri siðvenju hava mótsetta raðfylgju eins og skrúðgonga I. Teir prestar, sum eru eldri í embæti ganga tá aftan á teimum, sum eru yngri í embæti, og teir prestar, sum skulu gera tænastu, ganga beint undan leiðandi prestinum / próstinum / biskupinum.

Skrúðgongan úr kirkjunum hevur somu raðfylgju sum skrúðgongan inn í kirkjuna.

Er trongligt, ber til at ganga í einum raði.

Skrúðgonga til prestvígslu sambært skrúðgongu I:

Hesir fara allir til høgru inni í kóri:

- 1) Fráfarnir prestar.
- 2) Prestar uttan serliga tænastu eftir embætisaldri.

Hesir fara allir til vinstru inni í kóri:

- 3) Prestar, sum skulu hjálpa til við altarganginum.
- 4) Vígsluváttar.
- 5) Ordinandur og prestur, sum skal lesa vígslulýsingina (intimatióningina).

Eru tveir ordinandar, gongur prestur, sum skal lesa vígslulýsingina (intimatióningina), millum ordinandarnar – frammanvert. Eru triggir ordinandar, gongur ein saman við tí presti, sum skal lesa vígslulýsingina (intimatióningina). Síðani koma hinir aftaná lið um lið.

- 6) Biskupur og próstur.

Eisini undir hesi skrudgongu kunnu krossberi og / ella ljósberar ganga á odda.

Skrudgonga til prestvígslu sambært skrudgongu II:

Hesir fara allir til vinstru inni í kóri:

- 1) Biskupur og próstur.
- 2) Ordinandur og prestur, sum skal lesa vígslulýsingina (intimatiúnina).
Eru tveir ordinandar, gongur prestur, sum skal lesa vígslulýsingina (intimatiúnina), millum ordinandarnar – frammanvert. Eru tríggir ordinandar, gongur ein saman við tí presti, sum skal lesa vígslulýsingina (intimatiúnina). Síðani koma hinir aftaná lið um lið.
- 3) Vígsluváttar.
- 4) Prestar, sum skulu hjálpa til við altarganginum.

Hesir fara allir til høgru inni í kóri:

- 5) Prestar uttan serliga tænastu eftir embætisaldri.
- 6) Fráfarnir prestar.

Eisini undir hesi skrudgongu kunnu krossberi og / ella ljósberar ganga á odda.

Skrudgonga til kirkjuvígslu sambært skrudgongu I:

- 1) Kirkjuráð við formanni / kvinnu og næstformanni / kvinnu aftast lið um lið.
- 2) Kirkjutænarar (undantiknir klokkari og urguleikari í tænastu) við dekni / deknium aftast.
- 3) Fráfarnir prestar.
- 4) Prestar uttan serliga tænastu eftir embætisaldri.
- 5) Prestar, sum skulu lesa.

- 6) Prestar, sum bera tær heilagu bøkur (sálmabók, ritualbók / bøkur, altarbók og Bíbliu).
- 7) Prestar, sum bera tey heilagu ker (dópsfat, dópskannu, disk, kalik, breyðdós og vínkannu).
- 8) Møguliga aðrir biskupar og próstar.
- 9) Biskupur og próstur.

Eisini undir hesi skrúðgongu kunnu krossberi og / ella ljósberar ganga á odda.

Skrúðgonga til kirkjuvígslu sambært skrúðgongu II:

- 1) Biskupur og próstur.
- 2) Møguliga aðrir biskupar og próstar.
- 3) Prestar, sum bera tær heilagu bøkur (sálmabók, ritualbók / bøkur, altarbók og Bíbliu).
- 4) Prestar, sum bera tey heilagu ker (dópsfat, dópskannu, disk, kalik, breyðdós og vínkannu).
- 5) Prestar, sum skulu lesa.
- 6) Prestar uttan serliga tænastu eftir embætisaldri.
- 7) Fráfarnir prestar.
- 8) Kirkjutænarar (undantiknir klökkari og urguleikari í tænastu) við dekni / deknun á odda.
- 9) Kirkjuráð við formanni / kvinnu og næstformanni / kvinnu á odda lið um lið.

Eisini undir hesi skrúðgongu kunnu krossberi og / ella ljósberar ganga á odda.

3. Inngangsbøn

Presturin liggur á knæ á altarsskamlinum við samanløgðum hondum. Eru aðrir prestar fyri altarinum, verða teir vanliga

standandi. Presturinn eigur ekki at fara eftir lið, men ganga til og frá altarsskamlinum.

4. Skriftamál / syndajáttan

Presturinn liggur á knæ á altarsskamlinum við samanlögðum hondum undir skriftabøn / syndajáttan. Eru aðrir prestar fyrri altarinum, verða teir vanliga standandi. Presturinn eigur ekki at fara eftir lið, men ganga til og frá altarsskamlinum.

Er skriftamál við handaálegging við t.d. tveimum prestum, verður byrjað fyrri miðjum knæfalli, og annar gongur ímóti og hin við sólini.

Skriftamálið kann eisini vera hildið undan messu ella eftir kirkjubøn / trúarjáttan.

5. Undir sálmunum

Presturinn stendur við andlitinum ímóti altarinum, men kann eisini sita í prestastólinum.

6. Miskunnarbøn (Kyrie)

Presturinn stendur við andlitinum ímóti altarinum við samanlögðum hondum.

7. Lovsongur (Gloria)

Presturinn stendur við andlitinum ímóti altarinum við samanlögðum hondum ella heldur teimum sundur, lyftir tær nakað upp, meðan hann messar ella sigur: „Heiður veri Guði“ og leggur tær saman aftur undir orðunum: „í hægstum”.

8. Heilsan

Presturinn heilsar kirkjuliðinum við samanlögðum hondum ella heldur tær sundur og leggur tær saman aftur undir

orðinum: „...tykkum.“ Uttan fyri messuna (undir øðrum kirkjuligum tænastrum) verður heilsanin borin fram við samanløgðum hondum. Ikki er hóskandi at lata hendurnar hanga niður við lið.

9. Inngangskollekt

Presturin messar ella sigur: „Latið okkum øll biðja“ við samanløgðum hondum.

Presturin messar ella lesur inngangskollektina við samanløgðum hondum ella heldur tær frá hvør aðrari, lyftir tær upp við lógvunum vendum ímóti hvør øðrum í akslahædd og leggur tær saman aftur undir lovprísanini ella seinasta setningi. Uttan fyri messuna (undir øðrum kirkjuligum tænastrum) verður kollektin messað ella lisiin við samanløgðum hondum.

10. Upplestur av bíbliutekstum

Presturin heldur bókini í báðum hondum og kann ganga fram at knæfallinum fyri upplesturin. Lestrarnir úr Gamla testamenti (lestur) og Nýggja testamenti (epistul / lestur) kunnu eisini verða lisiin á suðursíðuni (epistulsíðuni) og evangelið á norðursíðuni (evangeliisíðuni). (*Sí annars inngangsleiðbeiningina um bíbliulestur nr. 8 á blaðsíðu 16*). Hetta er serliga hóskandi, um tveir ella fleiri prestar eru fyri altarinum, og ein annar enn leiðandi presturin lesur.

Bíbliulestrarnir (lestur, epistul og evangelium) skulu verða kunngjørdir eftir teirri fyriskipan, sum ásett er í Altarbókini.

Evangelið

Verður evangelið t.d. lisið á kórsgáttini ella í skipinum mitt í kirkjuliðinum, kunnu ljósberarnir standa framman

fyrir prestin við andlitinum ímóti honum, annar til vinstru handar og hin til hægri handar. Somuleiðis um presturinn lesur evangelið fyrir altarinum, tó uttan fyrir knæfallið. Verður evangelið lesið á prædikastólinum, ber í flestum kirkjum ekki so væl til at hava ljósberar undir hesi tænastru.

Lesur presturinn evangelið aðrastaðni enn á prædikastólinum, kann stutt urgumillumspæl verða spælt ella eitt hóskaandi vers sungið, meðan presturinn stígur í prædikastól.

11. Ápostólska signingin

Presturinn ber fram signingina við samanlögðum höndum ella upplyftari hægri hönd.

12. Kirkjubøn / litani

Presturinn messar ella sigur: „Latið okkum øll biðja“ við samanlögðum höndum.

Presturinn biður kirkjubønina við samanlögðum höndum ella heldur tær sundur, lyftir tær upp við lógvunum vendum hvør ímóti øðrum í akslaðædd og leggur tær saman aftur undir seinasta setningi. Uttan fyrir messuna (undir øðrum kirkjuligum tænastrum) verður kirkjubønin biðin við samanlögðum höndum.

Undir bæði tí stóra og lítla Litaniinum kann presturinn annaðhvørt standa fyrir miðjum altari ella liggja á knæ á altarsskaðlinum. Í báðum færum við samanlögðum höndum, um hann liggur á knæ á altarsskaðlinum, ella undir tí stóra Litaniinum við höndunum frá hvørji aðrari eins og undir kirkjubønini, um hann stendur fyrir miðjum altari.

13. Friðarheilsan

- a) Friðarheilsan eftir skriftamál: Presturinn ristir kross á sama hátt sum undir áronitisku signingini (*sí niðanfyrri*) og snýr sær at altarinum beint eftir.
- á) Friðarheilsan beint fyrri offursálmin undan hini heilagu kvöldmáltíðini (Harrans máltíð – ikki skriftamál): Presturinn ber fram friðarheilsanina á sama hátt sum undir heilsanini og snýr sær at altarinum beint eftir.
- b) Friðarheilsan eftir hvønn borðgang undir altargangi: Undir friðarheilsanini ristir presturinn kross við kalikinum og snýr sær at altarinum beint eftir.

14. Kvöldmáltíðartænastan (Harrans máltíð)

Er tað gjørligt, ger presturinn eina meting um, hvussu mong koma til altars.

Handatváttur

Undan kvöldmáltíðartænastuni (Harrans máltíð) tváar presturinn sær um hendurnar í skrudrúminum annaðhvørt undir sálmaversinum eftir prædiku ella offursálminum.

Í summum ritualum verður mælt til, at presturinn undir handatvættinum ljóðliga sigur hesi orð úr Sl. 26,6-8:

Eg hendur mínar í reinleika tvái, at eg má reika um altartítt, Harri, til tess at lata lovsongin ljóða og boða um allar undirgerðir tínar. Harri, skýlið í tínum húsi eg elski, tann stað, har sum hátign tín býr!

Æraður veri faðirinn og sonurinn og heilagi andin, sum tað var í upphavi, so nú og altíð og um allar ævir! Amen.

Viðmerking

Ger presturinn sjálvur tey heilagu altarkerini til reiðar undan messu, tváar hann sær fyrst um hendurar og kann nýta

somu orð, sum eru nevnd omanfyri ella biðja hesa bøn úr sálmi 51,4 og 12:

Harri, tváa meg allan reinan frá míni sök, frá míni synd meg reinsa! Skapa, Guð, mær hjarta reint, gev mær av nýggjum fastan anda mær í brósti!

Klæði til tey heilagu kerini – disk og kalik

a) Í staðin fyri bert at nýta eitt línklaði til at leggja út yvir disk og kalik og til at turka kalikin við, sum nevnt er í inngangsleiðbeiningini, kann presturin nýta hesi klæði:

Kristilikamsdúk (corporale).

Reinsanarklaði (purificator).

Kaliksklaði (palla – stívt og fýrkantað).

(Sí viðmerking niðanfyrri).

Kaliksdúk (velum).

Húsa til kristilikamsdúk (bursa).

á) Hesi klæði verða nýtt soleiðis:

Oman á kalik verður reinsanarklaði (purificator) lagt.

Oman á reinsanarklaði (purificator) verður diskur settur.

Oman á disk verður kaliksklaði (palla) lagt.

Oman yvir kaliksklaði (palla) verður kaliksdúk (velum) lagdur.

Oman á kaliksdúk (velum) verður húsi til kristilikamsdúk (bursa) lagdur, og í honum liggur kristilikamsdúk (corporale).

Kaliksdúk (velum) og húsi til kristilikamsdúk (bursa) kunnu fáast í teimum liturgisku litunum (kirkjuárslitunum).

Soleiðis kunnu diskur og kalikur verða bornir til altarið undir inngangsspæli / introitus ella offursálmi, ella teir kunnu standa á altarinum frá byrjan, ella teir kunnu verða bornir inn undir inngangsspælinum / introitus og settir á eitt síðuborð innari í kórinum ella standa har frá byrjan og síðani verða bornir prestinum undir offursálminum.

- b) Til ber eisini at vera kaliksdúk (velum) og húsa til kristilikamsdúk (bursa) fyrriuttan, og verður tá farið soleiðis fram:

Kristilikamsdúkur (corporale) verður breiddur út mitt fyri á altarinum, longu áðrenn messan byrjar, ella lagdur oman á kaliksklæði (palla) og breiddur út mitt fyri á altarinum, annaðhvørt beinanvegin sum presturin hevur sett tey heilagu kerini á altarið, ella undir fyrireikingini til kvöldmáltíðartænastuna.

Oman á kalik verður reinsanarklæði (purificator) lagt. Oman á reinsanarklæði (purificator) verður diskur settur.

Oman á disk verður kaliksklæði (palla) lagt. (*Sí viðmerking niðanfyri*).

Á kristilikamsdúk (corporale) verða diskur og kalikur settir frá byrjan, um kristilikamsdúkur longu liggur útbreiddur á altarinum, annars undir offursálminum.

Viðmerking

Kaliksklæðið (palla) liggur oman á kalikinum, til innsetingarorðini yvir víninum ljóða, og verður tá tikið av. Eftir innsetingarorðini ella eftir lovprísanina, um hon ljóðar, verður kaliksklæðið (palla) lagt á aftur, har tað verður liggjandi, til kalikurin verður umborin. Eru innsetingarorð-

ini liður í kvöldmáltíðarbønini, verður kaliksklæðið (palla) lagt á aftur kalikin eftir innsetingarorðini, tikið av aftur beint fyri lovprísanina og síðan lagt á aftur beint eftir, har tað verður liggandi, til kalikurin verður umborin.

Endurtøka um tey heilagu kerini

Tann, ið ber disk og kalik, heldur vinstru hond um stelkin á kalikinum og høgru hond á tí klæði, sum liggur oman á diskinum.

Diskur og kalikur eiga at standa mitt fyri ella til vinstru handar á altarinum, breyðdós og vínkanna til høgru handar. Stendur vatnglas / vatnkanna á altarinum, stendur tað / hon eisini til høgru handar (her er talan um vatn til at blanda upp í vínið).

- a) Diskur og kalikur, breyðdós og vínkanna og møguliga vatnglas / vatnkanna kunnu standa á altarinum frá byrjan.
- á) Tey kunnu standa á einum síðuborði inni í kórinum frá byrjan og verða handað prestinum undir offursálminum.
- b) Presturin kann bera disk og kalik, tá ið hann fer inn fyri altarið undir inngangsspælinum / introitus ella undir offursálminum.
- d) Undir inngangsspælinum / introitus kunnu diskur og kalikur, breyðdós og vínkanna verða borin inn í skrudgongu og handað prestinum við knæfallið. Hann setir tey á altarið, ella tey kunnu verða sett á eitt síðuborð innari í kórinum til offursálmin og tá verða handað prestinum.
- ð) Undir offursálminum kunnu diskur og kalikur, breyðdós

og vínkanna verða borin inn í skrúðgongu og handað prestinum við knæfallið. Hann setir tey á altarið. Um farið verður soleiðis fram, stendur eitt borð í forkirkjuni ella aftarlaga á miðgongini í kirkjuni, har tey heilagu kerini standa til offursálmin.

- e) Fyrst diskur og kalikur, síðani breyðdós og vínkanna verða handað prestinum.
- f) Eisini kunnu bert diskur og kalikur verða borin inn undir inngangsspælinum / introitus ella offursálminum, meðan breyðdós og vínkanna standa á altari ella síðuborði.
- g) Undir seinasta versu av offursálminum kunnu ljósberar koma upp til altarið og undir kvøldmáltíðarritualinum standa hvør sínumegin altarið, tó uttan fyrri knæfallið, vendir ímóti altarinum, meðan presturin messar ella lesur kvøldmáltíðarritualið at enda, og fara síðani oman aftur í stólin undir „Guðs lambið“ (Agnus Dei).
- h) Undir fyrireikingini til kvøldmáltíðartænastuna verður, um hesi klæði verða nýtt, kristilikamsdúkur (corporale) lagdur mitt fyrri á altarinum, um hann ikki er lagdur har frammanundan, reinsanarklæði (purificator) tikið av kaliki og lagt til høgri handar, somuleiðis diskur, sum verður settur framman fyrri kalik, ið skal standa mitt á kristilikamsdúki (corporale), meðan kaliksklæði (palla) verður lagt á aftur kalik, tikið av undan vígsluni av víninum (innsetingarorðunum um vínið) og lagt á aftur eftir vígslu (innsetingarorðini um vínið). Verða kaliksdúkur (velum) og húsi til Kristilikamsdúk (bursa) nýtt, verða tey eisini tikin av undir fyrireikingini til kvøldmáltíðartænastuna. Kaliksdúkur (velum) verður lagdur til høgri handar, og húsi til kristilikamsdúk

(bursa) verður settur til vinstru handar aftarlaga á altarinum. Øll klæði, sum verða tikin av diskum og kaliki, verða lögð uttan fyri kristilíkamsdúk.

- i) Undir kvøldmáltíðartænastuni eiga diskur og kalikur at standa mitt fyri á altarinum og ritualbók at liggja til vinstru handar (møguliga á einum bókapulti), eisini um tey klæði, ið nevnd eru omanfyri, ikki verða nýtt, men bert eitt línklæði, sum eisini skal leggjast til høgri handar, og eins og reinsanarklæði (purificator) nýtast, tó ið kalikur verður umborin, um ikki annað klæði verður nýtt. Tá kann tó diskur standa við síðuna av kaliki, soleiðis at kalikurin stendur høgri megin diskinn. Ikki er hóskandi at hava bókur liggjandi millum tey heilagu kerini ella at messa ella lesa ritualið við bókini í hondini. Breyðdós og vínkanna og møguliga vatnglas / vatnkanna eiga at standa til høgri handar.
- i) Presturin kann – eftir gamlari jødiskari siðvenju undir páskamáltíðini og gamlari kirkjusiðvenju – blanda eitt sindur av vatni upp í vínið. Hetta verður gjørt beint eftir, at vínið er helt í kalikin. Hugsandi er, at Jesus hevur gjørt tað sama undir innsetingini av hini heilagu kvøldmáltíðini. Ímyndin av hesum er, at Jesus er bæði Guð og menniskja, og at bæði vatn og blóð runnu úr síðu hansara, tó ið hann á krossinum varð stungin undir síðuna. Somuleiðis ímyndar vínið Kristus og vatnið kirkjuliðið, sum, tó ið tey verða blandað, ímyndar kirkjuliðsins einleika við Krist.

Inngangur til inngangstakkarbøn

Allur inngangurin kann fara fram við samanløgðum hondum ella soleiðis:

- a) Presturinn heilsar kirkjuliðinum og heldur hendur sínar frá hvørji aðrari og leggur tær saman aftur undir orðunum: „...tykkum.“
- a) Undir orðunum: „Lyftið upp hjörtu tykkara...“ heldur hann hendur sínar frá hvørji aðrari, lyftir hendurnar nakað upp og leggur tær saman aftur undir orðunum: „til Harrans.“
- b) Undir orðunum: „Latið okkum takka Harranum, várurum Guði!“ ger hann á sama hátt sum undir heilsanini.

Vígsla av breyði og víni

Tvey sjónarmið:

- 1) Alt breyð og vín, sum er á altarinum, verður vígt, eisini tað, sum er í breyðdós og vínkannu.
- 2) Bert breyð, sum er á diskum, og vín, sum er í kaliki (á kristilíkamsdúki – corporale), verður vígt.

Eftirvígsla av breyði og víni, um neyðugt er við meira enn tí, sum vígt er

Vígt og óvígt má ikki blandast saman. Eftirvígsla má tí fara fram við at lesa innsetingarorðini (ljóðliga) av nýggjum yvir breyðinum og / ella víninum, eftir at diskurin og / ella kalikurin eru tømdir. Somuleiðis mega breyðdós og vínkanna verða tømð undan eftirvígslu, um sjónarmiðið er, at alt tað, sum er á altarinum, er vígt, annars ikki. Er neyðugt at leggja meira breyð í breyðdós og at hella meira vín í vínkannuna, ger deknurin ella presturinn hetta í skrúðrúminum. Ikki er hóskandi at koma við breyði í vanligum pakkilfari ella vínflösku til altarið undir tænastrá.

Presturinn tekur samsvarandi gudfróðiliga sjónarmiði sínum avgerð um, hvussu farast skal fram.

Inngangstakkarbøn og kvøldmáltíðarbøn

a) Presturinn messar ella lesur hesar bønir við samanløgðum hondum ella heldur tær frá hvørji aðrari, lyftir tær upp við lógvunum vendum móti hvør øðrum í akslahædd og leggur tær saman aftur undir seinasta setningi. Undir „heilagur“ (sanctus) stendur presturinn við samanløgðum hondum.

á) Undir ákallanini av heilaga andanum (epiklesini) í kvøldmáltíðarbønini kann presturinn rætta báðar hendur sínar út yvir breyðið og vínið, og undir orðunum: „...likam og blóð...“ rista kross yvir disk og kalik.

b) Innsetingarorðini:

Undir orðunum: „...tók hann breyðið...“ tekur presturinn diskinn í báðar hendur ella høgru hond, ella stórt altarbreyð í báðar hendur, ella disk í vinstru hond, haldandi stórt altarbreyð við høgru hond yvir diskinum.

Undir orðunum: „...takkaði...“ kann presturinn rista kross yvir diskinn ella tað stóra breyðið við høgru hond (heldur tá diskinum ella stóra altarbreyðinum við vinstru hond og skiftir til báðar hendur ella høgru hond beint eftir).

Eftir orðini: „Gerð hetta til mínar áminningar,“ kann presturinn, so at tað er sjónligt fyri kirkjuliðinum, lyfta upp diskinn ella stórt breyð við báðum hondum (elevatión). Er talan bert um tað stóra breyðið, heldur hann tí millum tumlarnar og fremstufingrarnar. Hann kann eisini eftir upplyftingina falla á knæ (høgra knæ – genuflex) ella níga í virðing fyri Jesu likami.

Undir orðunum: „...tók hann kalikin...“ tekur presturinn kalikin í högru hönd – um stelkin – ella í báðar hendur og heldur tá högru hönd um stelkin á kalikinum og vinstru um kaliksfótin.

Undir orðinum: „...takkaði...“ kann presturinn rista kross yvir kalikin við högru hönd (heldur tá um stelkin við vinstru hönd og skiftir til báðar hendur ella högru hönd beint eftir).

Eftir orðini: „Gerid hetta til mínar áminningar,“ kann presturinn, so at tað er sjónligt fyri kirkjuliðinum, lyfta upp kalikin við báðum höndum (elevatióin). Hann heldur tá högru hönd um stelkin á kalikinum og vinstru um kaliksfótin. Hann kann eisini eftir upplyftingina falla á knæ (högra knæ – genuflex) ella níga í virðing fyri Jesu blóði.

- d) Undir lovprísanini: „Gjøgnum hann, við honum og í honum...“ kann presturinn, so at tað er sjónligt fyri kirkjuliðinum, lyfta upp diskin við vinstru hönd og kalikin við högru ella, um tað er stórt altarbreyð, taka um stelkin á kalikinum við vinstru hönd og halda breyðinum loddtrætt yvir kalikinum við högru. Her kann presturinn aftur falla á knæ (högra knæ – genuflex) ella níga í virðing, somuleiðis eftir „Guðs lambið“ (Agnus Dei). (*Sí annars viðmerking niðanfyrri*).

Viðmerking 1

Presturinn kann eisini lyfta upp diskin / tað stóra breyðið og kalikin einans eftir lovprísanina. Somuleiðis falla á knæ (högra knæ – genuflex) ella níga í virðing fyri Jesu likami og blóði einans eftir lovprísanina og / ella „Guðs lambið“.

Viðmerking 2

Eftir gamlari lutherskari siðvenju er loyvt at tilbiðja sakramentið undir messuni (kvøldmáltíðartænastuni), men ikki eftir messu.

Faðirvár

Sami framferðarháttur sum t.d. undir kollektum.

Breyðbróting

Er tað stórt altarbreyð, fer breyðbróting fram undir „Guðs lambið“ (Agnus Dei).

Um hjálpara / hjálparar til altargang

Hjálpir ein, ella hjálpa fleiri prestar til við altarganginum, kann hann / kunnu teir koma inn fyri altarið undir offursálminum / sálminum undan hini heilagu kvøldmáltíðini (Harrans máltíð), ella bíða til sjálvur altargangurin byrjar. Hetta seinna er altíð galdandi, tá ið at røða er um dekn ella aðrar hjálparar, sum eru leikfólk. Undir signingarynskinum eftir hvønn borðgang ella seinasta stendur presturin, sum hjálpir til / standa prestarnir, sum hjálpa til við andlitinum ímóti altarinum, meðan presturin, sum stendur fyri altarganginum, snýr sær at kirkjuliðinum. Deknurin ella aðrir hjálparar, sum eru leikfólk, standa við síðuna av altarinum ella ytst útivið við andlitinum ímóti kirkjuliðinum.

Presturin leggur meira breyð á diskin og hellir meira vín í kalikin um neyðugt, ikki hjálparar, sum ikki eru prestar.

Um móttøku av Jesu likami og blóði

Hjálparar, sum eru leikfólk, eiga ikki at geva presti í tænastru Jesu likam og blóð, men prestar kunnu geva hvør øðrum.

Ei heldur eiga hjálparar, sum eru leikfólk, at taka seg sjálvar til altars.

Eftir altargangin

Klæði verður lagt / verða lögð á disk og kalik á sama hátt sum frá byrjan, ella um presturin nýtir kristilikamsdúk (corporale), reinsanarklæði (purifacator) og kaliksklæði (palla), kann hann annaðhvørt leggja hesi klæði sum frá byrjan, ella soleiðis, at hann leggur tey samanlögð oman á diskin, sum tá liggur oman á kalikinum, í hesi raðfylgju: 1. Kaliksklæði (palla). 2. Kristilikamsdúkur (corporale), 3. Reinsanarklæði (purifacator). Diskur og kalikur verða standandi mitt fyri á altarinum ella til vinstru handar til eftir messu ella settir á eitt síðuborð, ella presturin ber teir út í skrudrúmið undir forspælinum til útgangssálmin ella undir útgangssálminum.

Tvey sjónarmið viðvíkjandi vígdum breyði og víni:

1) Vígda breyðið og vínið eru bert berarar av Jesu likami og blóði undir sjálvari messuni. Tí verður eftir messu tað, sum møguliga er eftir av breyði, lagt í aftur ílatið við óvígðum breyði, og tað, sum møguliga er eftir av víni, helt í aftur fløskuna við óvígðum víni.

2) Vígda breyðið og vínið eru berarar av Jesu likami og blóði eisini eftir messu. Tá er mannagongdin henda:

a) Presturin etur tað, sum eftir er av vígdum breyði, og drekkur tað, sum eftir er av vígdum víni, annaðhvørt undir takkarsálmi eftir altargangin ella eftir messu.

- á) Um nógv loypur av, av tí at ómøguligt hevur verið at meta um talið av altarsgestum, verður farið fram á henda hátt: Presturin saman við øðrum etur tað, sum eftir er av vígdum breyði, og drekkur tað, sum eftir er av vígdum víni, ella presturin leggur vígda breyðið, sum loypur av, í eitt ílat (møguliga ciborium ella pyxis – *sí viðmerking 1 og 2*) fyri seg og goymir tað til nýtslu seinni, og vínið hellir hann í eina fløsku (ílat) fyri seg og goymir tað til nýtslu seinni, ella hann stoytir vígda vínið í vígda jørð – í kirkjugarðin – á útvaldum stað, ella t.d. niður við kirkjuvegg á útvaldum stað, har ikki verður traðkað – hetta seinasta serliga, um altarsgestirnir hava drukkið av felagskaliki heldur enn serkaliki. Somuleiðis má presturin ansa eftir, at serkalikarnir eru tømdir, áðrenn teir verða vaskaðir. Tað kemur fyri, at einstakir altarsgestir ikki tøma serkalikin. Møguligt avlop av hesum víni hellir presturin tá í eitt ílat, sum hann síðani stoytir í vígda jørð – í kirkjugarðin – á útvaldum stað, ella t.d. niður við kirkjuvegg á útvaldum stað, har ikki verður traðkað – niður við húsavegg, er talan um heimaaltargang.
- b) Tá ið vígt breyð og vín verður tikið fram aftur til altargang, verða tey sett á altarið, men verða ikki blandað saman við annað breyð og vín, fyrr enn tey eru vígd.

Viðmerking 1

Ciborium er eitt ílat átøkt einum kaliki, men tó við loki, sum upprunaliga er ætlað til varðveitslu av vígdum breyði, ið loypur av, til nýtslu seinni, men sum eisini kann nýtast í staðin fyri disk til útbýting av breyði undir altarganginum. Er serliga hóskaði, tá ið altarsgestirnir eru serliga nógvir og brúk er fyri nógvum breyði.

Viðmerking 2

Pyxis er ein breyðdós, sum áður varð nýtt til varðveitslu av vígdum breyði til nýtslu seinni, men verður nú vanliga nýtt undir tænastru til goymslu av óvígðum breyði. Til ber at hava eina aðra dós (pyxis) til vígt breyð, sum møguliga loypur av. Hon kann liggja á altarinum til vinstru handar.

Presturin tekur samsvarandi gudfrøðiliga sjónarmiði sínum avgerð um, hvussu farast skal fram.

Undir øllum umstøðum er avgerandi at fara virðiliga um hesar lutir, eisini eftir altargangin, og vaskað verður upp beint eftir messu – bert skolað við heitum vatni uttan sápu, tá ið silvur er, og turkað verður av við reinum, mjúkum klæði.

15) Útgangskollekt

Presturin messar ella sigur: „Latið okkum øll biðja“ við samanløgðum hondum.

Presturin messar ella lesur útgangskollektina við samanløgðum hondum ella heldur tær frá hvørji aðrari, lyftir tær upp við lógvunum vendum móti hvør øðrum í akslahædd og leggur tær saman aftur undir lovprisanini ella seinasta setningi. Uttan fyri messuna (undir øðrum kirkjuligum tænastru) verður kollektin messað ella lísín við samanløgðum hondum.

16) Heilsan

Presturin heilsar kirkjuliðinum við samanløgðum hondum ella heldur tær frá hvørji aðrari og leggur tær saman aftur undir orðinum: „...tykkum.“ Uttan fyri messuna (undir øðrum kirkjuligum tænastru) verður heilsanin borin fram

við samanlögðum höndum. Ikki er hóskaði at lata hendurnar hanga niður við lið.

17) Áronitiska signingin

Presturin lyftir upp hendur sínar og vendir lógvunum við fingrunum saman ímóti kirkjuliðinum. Hann kann eisini lýsa signingina við samanlögðum höndum ella lyfta upp høguru hond við vinsturu hond at bringuni niðan fyri hjartað. Presturin ristir kross yvir kirkjuliðið undir orðunum: „gevi tær frið“ – ikki aftaná – og snýr sær at altarinum beint eftir. Tá ið hann ristir kross yvir kirkjuliðið, leggur hann vinsturu hond at bringuni niðan fyri hjartað og ristir kross við loddrættari høguru hond ella loddrættum fremstafingri og longutong ella soleiðis, at hann heldur tumlinum, fremstafingrinum og longutong saman ímyndandi tríeindina.

18) Útgangsbøn

Presturin liggur á knæ á altarsskamlinum við samanlögðum höndum. Hann eigur ikki at fara eftir lið, men ganga til og frá altarsskamlinum.

19) Biðisløgini

Presturin liggur á knæ á altarsskamlinum við samanlögðum höndum.

20) Tænasta við tveimum ella fleiri prestum

- a) Ein prestur hevur altartænastu – er liturgur – ein annar prædikar.
- á) Ein prestur hevur inngang og orðsins tænastu, ein annar kvøldmáltíðartænastu og útgang.

- b) Ein prestur hefur inngang og orðsins tænastru, undantikið þræðiku, ein annar þræðikar, og ein triði hefur kvöldmáltíðartænastru og útgang.
- d) Ein prestur leiðir alla messuna, ein annar lesur Gamla testamenti (lestur) og / ella Nýggja testamenti (epistul / lestur), möguliga eisini evangeliid og biður kirkjubønina (*sí annars inngangsleiðbeiningina um bibliulestur og kirkjubøn á blaðsíðu 16 og 17, nr. 8 og 9*). Presturinn, sum leiðir alla messuna, ella ein annar þræðikar.
- ð) Ein prestur leiðir alla messuna, ein ella fleiri prestar hjálpa til við altarganginum, og koma teir tá ekki inn fyrri altarið fyrr enn undir offursálminum / sálminum undan hini heilagu kvöldmáltíðini (Harrans máltíð), ella tá ið sjálvur altargangurinn byrjar.
- e) Um framhaldandi (kontinuerligan) altarganguttan fyrri knæfallið sí inngangsleiðbeiningina á blaðsíðu 19, nr. 10.
- f) Stendur presturinn, sum er / standa prestarnir, sum eru leiðandi prestinum til tænastru, fyrri altarinum frá byrjan, verða teir standandi við andlitinum ímóti altarinum undir allari tænastruni undantikið, tá ið bíbliulestrarnir verða listir og þræðikað verður, tá ið presturinn / prestarnir, sum ekki þræðikar / þræðika situr / sita í stóli. (*Um atferð undir altarganginum sí viðmerking um hjálpara / hjálparar til altargang omanfyri*).
- Tá ið altargangurinn er av, fer presturinn, sum hefur / fara prestarnir, sum hava hjálpt til, frá altarinum og setist / setast í stól, eisini um hann / teir hava verið fyrri altarinum frá byrjan.

21) Tænasta aftan fyri altarið

Eru viðurskiftini í kirkjunni soleiðis, at tað er møguligt, kann presturin / kunnu prestarnir standa aftan fyri altarið og tá eisini standa við andlitinum ímóti kirkjuliðinum undir allari altartænastuni. Mannagongdin verður tó sum heild tann sama.

DÓPSVATNIÐ

Eftir dóp kann dópsvatnið eftir gomlum kirkjusiði verða stoytt í vígda jørð – í kirkjugarðin – á útvaldum stað, ella t.d. niður við kirkjuvegg á útvaldum stað, har ikki verður traðkað – niður við húsavegg, hevur verið heimaðópur. Presturin tekur avgerð í hesum máli.

KIRKJUTÆNARAR

Umframt tær eyðsýndu tænasturnar hjá klokkara, urguleikara og deknri, eru eisini aðrar tænastur, har uppgávubýtið, serliga hjá klokkara og deknri, er ymiskt frá kirkju til kirkju. Nýggir kirkjutænarar (klokkarar, urguleikarar og deknar) eiga at verða kunnaðir um uppgávubýtið í teirri kirkju, har teir skulu gera tænastu, og hvussu farast skal fram.

Sálmanummur verða vanliga hongd upp av klokkara, deknri ella urguleikara.

Her verða í høvuðsheitum settar fram uppgávurnar hjá deknri og klokkara, sum ikki eru eyðsýndar:

- a) Deknurni ella klokkarin ger tey heilagu kerini til reiðar undan messu eftir teirri skipan, sum galdandi er í teirri kirkju, har hann ger tænastu, um ikki presturin sjálvur ger tað.

- a) Deknurin ella klokkarin tendrar ljósini á altarinum og eigur at skera tey til, tá ið neyðugt er. Tá ið talan er um smærri ljós, t.d. sjejarmaðan ljósastaka, eigur at verða ansað eftir, at tey verða skift við jøvnum millumbilum, so at tey ongantið gerast ov smá. Til serlig hátíðarlig høvi er hóskaði at skifta til nýggj ljós, um tey ikki nýliga eru skift. Tað sama er galdandi møgulig onnur livandi ljós. Ljósini skulu verða sløkt við ljósasløkkjara.
- b) Deknurin ella klokkarin hjálpir vanligu prestinum í messuklæðini og møguliga úr teimum.
- d) Deknurin gongur prestinum til handa undir messuni / gudstænastuni. Um neyðugt er við hjálpara undir altarganginum, og eingin annar prestur er til staðar, er tað vanligu deknurin, sum hjálpir til.
- ð) Deknurin ella klokkarin syrgir fyri dópsvatni og klæði, tá ið dópur er.
- e) Klokkarin gongur vanligu við talvuni, men er nógv fólk, tá bæði klokkarin og deknurin. Summastaðni ganga tó báðir uttan mun til fólkamongd. Ganga bæði klokkarin og deknurin við talvuni, er hóskaði, at báðir byrja í senn fremst hvør sínumegin og koma inn aftur saman.
- f) Deknurin og klokkarin eiga at hava vakið eyga við tí, ið viðurferst, t.d. um onkrum tørvar hjálp av einum-hvørjum slag, tørvar sálmabók og / ella messuskrá.
- g) Deknurin og / ella klokkarin vaska vanligu upp eftir messu og taka sær av dópsvatninum. Teir eiga at ansa eftir, at virðiliga verður farið um, fylgja forskriftunum og avgerð prestsins í handfaringini av teimum heilagu kerunum og dópsvatninum. Í ávísu kirkjum eru tað tó onnur, sum taka sær av hesi tænaðu.

- h) Uppgávubýtið eigur tó ikki at vera stívari enn so, enn at deknurin og klokkarin eiga at hjálpast at um neyðugt.
- i) Bíðað eigur at verða við at rigga av, til fólkið er farið úr kirkjuni.
- í) Kirkjutænararnir, serliga deknurin og klokkarin, eiga at vera klæddir í sámlig myrk klæði, møguliga keypt av kirkjuráðnum, kirkjutænarunum til nýtslu undir øllum kirkjuligum tænastrum. Hjálpir deknurin ella annað leikfólk til undir altarganginum, kann viðkomandi vera íklæddur messuskjúrtu ella hvítan kappu.

KIRKJULIÐIÐ

- a) Kirkjuliðið stendur uppi undir skrudgongu, bíbliulestrum, ápostólsku signingini, trúarjáttanini, undir kvøldmáltíðarritualinum frá innsetingarorðunum til farið verður til altars ella møguliga undir øllum kvøldmáltíðarritualinum, um innsetingarorðini eru ein partur av kvøldmáltíðarbønini. Somuleiðis stendur kirkjuliðið uppi undir áronitisku signingini.
- á) Kirkjuliðið kann drýpa hævur undir inn- og útgangsbøn og biðislögum, syndajáttan, kollektum og kirkjubøn.
- b) Eru kirkjuráð og prestur samd um tað, kann kirkjuliðið standa uppi undir lovsonginum (Gloria), sita undir lestri úr Gamla- og Nýggja testamenti, undantikið er evangelið, standa uppi undir inn- og útgangssálmi ella øllum sálmum, tó ikki undir millumsálmi og altargangssálmi.
- d) Verður evangelið lisið á miðgongini, venda tey, sum sita frammanfyri, sær ímóti honum / henni, sum lesur evangelið.
- ð) Fólk kunnu signa seg, t.d. tá ið farið verður inn í kirkjuna og úr kirkjuni, undir avloysing, undir trúar-

játtanini, tá ið sungið ella sagt verður: „...lívið í komandi heimi...“ ella: „...lív um aldur og ævir...“, undir „heil-agur“ í kvøldmáltíðarritualinum, tá ið sungið ella sagt verður: „...Vælsignaður veri hann...“, tá ið presturin lyftir upp diskin ella stórt breyð og kalikin undir innsetingarorðunum og lovprísanini eftir, beint áðrenn tikið verður við Jesu likami og blóði ella eftir, undir friðarheilsanini eftir skriftamál og altargang, tá ið presturin ristir kross undir áronitisku signingini.

- e) Tá ið ein signar seg sjálvan: Tummilin, fremstifingur og longutong verða hildnir saman og førdir upp á ennið, og orðini „Í navni faðirsins“ verða søgd. Síðani verða fingrarnir førdir niður mitt fyri bróstið, og orðini „og sonarins“ verða søgd. Harnæst verða teir førdir yvir á vinstra bróst, og orðini „og heilaga andans“ verða søgd. Til seinast verða teir førdir yvir á høgra bróst og sagt verður „Amen!“
- f) Altarsgestirnir kunnu fáa breyðið beinleiðis í munnin ella í opnan høgra lógva, ella soleiðis at opin høgra hond (handarbakið) verður lögð í vinstra lógva, rætt fram og síðani borin at munn. Eisini ber til at geva hondunum sniðið av eini skál. Ikki er hóskaði at rætta bert fingrarnar fram.
- g) Altarsgestirnir kunnu níga fyri altarinum eftir skriftamál við handaálegging í virðing fyri hinum heilaga altari og, eftir at hava verið til altars, í virðing fyri hinum heilaga altari og Jesu likami og blóði.

VIÐMERKINGAR TIL LIVANDI LJÓS

1) Hevur kirkjan ljósglobu, annan ljósastaka ella annað uttan fyri altarið, har fólk kunnu tendra ljós í stillari bøn, er eisini hóskaði til ávís høvi, t.d. undir kirkjubønini, at

tendra ljós í hesum stakum, eitt ljós fyri hvørt brotið, ella tá ið vit minnst tey farnu, eitt ljós fyri hvønn tann, sum deyður er. Eisini er hókandi at tendra ljós undir øðrum serligum gudstænastum, andaktum og halgistundum annars.

2) Hevur kirkjan páskaljós, kann møguligt dópuljós verða tendrað við hesum ljósi. Páskaljósið verður tendrað fyrstu ferð á páskum (páskaaftan seint á kvøldi / páskanátt ella páskadag) og síðani allar sunnudagar til messu / gudstænastu / lestur til Kristi himmalfarðardag ella hvítusunnudag, tá ið tað verður sløkt eftir messu / gudstænastu / lestur og síðani bert tendrað í sambandi við dóp, jarðarferð og annars til okkurt serstakt høvi. Er messa / gudstænasta / lestur onkrar av gerandisdøgunum í páskatíðini, verður páskaljósið eisini tendrað, somuleiðis undir øðrum kirkjuligum tænastrum og halgistundum.

Siðvenja hevur verið at lata páskaljósið standa í stórum staka á gólvinum í kórinum á norðursíðuni í kirkjunni um páskatíðini til Kristi himmalfarðardag ella hvítusunnudag og síðani at flyta tað nærhendis doypifuntinum, men hókandi er eisini at lata páskaljósið standa nærhendis doypifuntinum alla tíðina. Páskaljósið ímyndar uppreisn Jesu og okkara.

3) Hesar viðmerkingar um ljósin á altarinum hava ikki liturgiska hevd, men kunnu vera teimum til hjálpar, ið ynskja margfeldi.

Eru onnur ljós á altarinum enn tey bæði lógfestu, kann verða farið fram á henda hátt:

- a) Til messu, orðsins gudstænastu gerandis og heilagt og allar kirkjuligar tænastr verða øll ljósini tendrað. Til føstugudstænastu er hóskañdi bert at lata tey bæði stóru lógfestu altarljósini brenna. Somuleiðis til skriftamál fyri messu ella skriftamáls gudstænastu. Tað hevur liturgiska hevð, at eingi ljós brenna á altarinum langa fríggjadag.
- á) Til kórseting er hóskañdi bert at tendra tey bæði stóru lógfestu altarljósini, men til jarðarferð øll ljósini.
- b) Til lestur, gudstænastu við leikfólki og møti verða bert tey bæði stóru lógfestu altarljósini tendrað, men hóskañdi er at tendra øll ljósini ávísar halgidagar, t.d. onkrar av hesum døggunum ella allar: Jóláaftan, jóladag, sankta Stefans dag (2. jóladag), nýggjárstag, trettanda dag jóla, skírhóstag, páskadag, 2. páskadag, Kristi himmalfarðardag, hvítusunnudag, 2. hvítusunnudag, trieindardag (trinitatis sunnudag) og allahalganna sunnudag.
- d) Til tónleikaandaktir / tónleikagudstænastur, meditati-ónsgudstænastur og tíðarbønirnar: morgunsong / morgunbøn (matutin / laudes), aftansong / aftanbøn (vesper) og náttargudstænastu / náttarbøn (completorium) er hóskañdi at lata øll tey livandi ljósini brenna. Til aðrar tíðarbønir, styttri andaktir og halgistundir er hóskañdi bert at tendra tey bæði stóru lógfestu altarljósini.
- Til konsertir er hóskañdi bert at tendra tey bæði stóru lógfestu altarljósini ella øll ljósini alt eftir innihaldinum í konsertini.

Undirgrein. Meginreglan er, at í kirkjunum, sum er vígdur halgidómur og tí eitt heilagt hús, eigur alt at fara fram við virðing og sóma bæði undir og uttan fyri tænastr.

LØGTINGSLÓG NR. 42 FRÁ 26. MAI 2008

Stk. 3. Í kirkjuni skal spekt og sómi valda. Har skal einki vera ella fara fram, sum stríðir ímóti teirri tign, sum eyðkennir kirkjuna.

Stk. 4. Sóknarprestur gevur boð og leiðbeinir um, hvussu farið verður fram í sambandi við gudstænastur og kirkjuligar tænastr.

Greining av kirkjuárinum

Kirkjuárið sum ein føst skipan er yngri enn sjálvar hátíðirnar, og sjálvt navnið kirkjuár er ikki nevnt fyrr enn í seinnu helvt av 16. øld. Fleiri broytingar hava upp í gjøgnum tíðirnar verið gjørdar í hesi skipan – tann seinasta í okkara siðvenju í 1770 – til vit nú á døgum hava ta gongd, sum er at finna í Altarbókini. Aðrar kirkjur eru, sum hava skipað kirkjuárið eitt sindur øðrvísi. Uppaftur aðrar hava einki kirkjuár. Summar kirkjuligar hátíðir hava eina fasta dagfesting við skiftandi døgum, meðan aðrar hava skiftandi dagfesting við føstum døgum. Kirkjuárið lagar seg eftir páskunum og er annars bygt upp rundan um tær triggjar stóru hátíðirnar: Jól, páskir og hvítusunnu.

Sunnudagur

Hvønn fyrsta dag í vikuni komu tey fyrstu kristnu saman til gudstænastu: Skriftlestur og prædiku, sálmasang og tilbiðjan, bøn og Harrans máltíð.

Dagurin, sum eisini varð og verður róptur Harrans dagur, av tí at Jesus reis upp á hesum degi, gjørdist at kalla beinanvegin av somu grund ein gudstænastudagur (sí t.d. Áps. 20,7), men var annars ein vanligur arbeiðsdagur, eisini hjá teimum fyrstu kristnu. Seinni (í 4. øld) gjørdist hann hvílu- og halgidagur umframt og kom tá í staðin fyri jødiska hvíludagin – sabbatin.

Navnið sunnudagur, sum vit aloftast nýta, merkir sóldagur og hevur heidnan uppruna, men fær sítt kristna innihald, av tí at Kristus er lívsins sól, sum við uppreisn síni av nýggjum birti ljós í myrkri. Tí varð dentur eisini lagdur á, at sunnudagurin sum hin fyrsti dagurin í vikuni var hin fyrsti skapanardagurin, tá ið Guð skapaði ljósið.

Av tí at sunnudagurin, (Harrans dagur, hin fyrsti dagurur in í vikuni), er Jesu uppreisnardagur (ljósins dagur), og tessvegna í kirkjuligum høpi ein fagnaðardagur fram um aðrar dagar í vikuni, verður hann ikki taldur upp í føstudagarnar.

Advent – jólaføsta

Kirkjuárið byrjar við advent. Advent merkir *koma* og adventus Domini merkir *koma Harrans*, og sipar til komu Guðs í heimin sum menniskja í syni sínum, barninum Jesusi Kristi (Krists fyrri koma), og afturkomu frelsarans á evsta degi, tá ið hann kemur aftur í dýrd at døma livandi og deyð (Krists seinna koma).

Umframt hetta kann verða sagt, at adventin eisini sipar til, at Kristus (Messias) kom til fólk sítt og lyftini, sum profetarnir høvdu spáað um, gingu út, og at hann kemur til kirkju sína og hvørt einstakt menniskja við orði sínum og heilagu sakramentum.

Adventin verður eisini rópt jólaføsta og er fyrireikingartíðin fyri jól.

Fýra sunnudagar eru í advent, og tí kann 1. sunnudagur í advent, sum er fyrsti sunnudagur í kirkjuárinum og nýggjársdagur kirkjunnar, í fyrsta lagi koma fyri 27. november og í seinasta lagi 3. desember. *Sí annars viðmerking um advent í Ritualbók II.*

Jól

Høvuðsboðskapurin um jólini: Guð er komin í heimin sum menniskja og frelsari heimsins í barninum Jesusi.

24. desember. Jólaaftan

Fellur 4. sunnudagur í advent jólaaftan, verður messan /

gudstænastan um middagsleitið hildin sum vanligt við bönum, tekstum og sálum til 4. sunnudag í advent, meðan seinnapartin ella um kveldið verður denturin lagdur á jólaboðskapin.

25. desember. Jóladaður (føðingardagur Krists)

Í 4. öld varð komið á samt um at áseta 25. desember sum føðingardag Krists. Hildið varð hóskaði at hátíðarhalda hesa hending ta myrkastu tíðina á árinum (um okkara leiðir), tá ið ljósið so smátt aftur fer at vinna á myrkrinum, sólirísir alt hægri og dagarnir leingjast so spakuliga – ímyndandi frelsaran sum heimsins ljós og lívsins sól, ið lýsir í heimsins myrkri. Soleiðis fekk henda hátíðin, sum upprunaliga var ein heiðin hátíð fyri ljósinum og sólini, sín kristna dóm og innihald.

26. desember. 2. jóladaður (Sankta Stefans dagur – Sankti Stefan)

Til minnis um Sankta Stefan, ið var diakonur í frumkirkjunni (Ápostlasøgan kap. 6). Hann prædikaði eisini og útinti undurverk. Sankta Stefan er hin fyrsti kristni pinslavátturin og varð steinaður til deyða fyri trúgv sína. Dagurin er eldri enn jóladaður og varð hátíðarhildin áðrenn avgjørt varð, at jóladaður skuldi vera 25. desember.

3. jóladaður varð avtíkin í 1770.

Jólasunnudagur (sunnudagur millum jóla og nýggjár)

Símeon og Anna. Hesin sunnudagur dettur burtur, tá ið jóladaður er sunnudagur.

1. januar. Nýggjársdagur (áttandi dagur jóla)

Sum kirkjuligur halgidagur ber hesin dagurin eisini navnið *umskering Harrans (circumcisio Domini)* ella *Jesu navna-gávudagur*, ið sipar til, at áttanda dagen eftir føðingina varð Jesus sum øll jødisk dreingjabørn umskorin og navngivin.

Sunnudagur eftir nýggjár

Barnamorðið í Betlehem. Hesin sunnudagur dettur burtur, tá ið nýggjársdagur er sunnudag.

6. januar. Trettandi (tretandi dagur jóla)

Trettandi dagur jóla verður hildin til minnis um vísmenninar úr Eysturlondum, sum komu at tilbiðja nýfødða jødakongin, Jesus. 6. januar varð annars í fornkirkjuni hildin sum føðingardagur Krists, og so er framvegis í armensku kirkjuni, meðan 7. januar verður hildin sum føðingardagur Krists í teimum flestu ortodoksu kirkjunum (eysturkirkjuni). Dagurin verður eisini róptur *opinberingardagur Harrans (dies epifaniae Domini)*, av tí at Jesusbarnið varð opinberað fyri vísmonnunum (heidningum) sum frelsari og ljós heimsins.

Tá ið semja varð gjørd í 4. øld um at halda 25. desember sum føðingardag Krists, gjørdist 6. januar trettandi dagur jóla og er nú seinasti dagurin í jólatíðini. Avtikin sum halgidagur í 1770. Fyrr endaðu jólini á kyndilsmessu (2. februar).

Kirkjulærarin Origenes (deyður 253 ella 254), er tann fyrsti, sum ger av, at vísmenninir vóru tríggir í tali, óivað av teimum trimum gávuunum, ið latnar vórðu: Gull, roykilsí og myrra, tí at einki stendur í evangeliinum um, at teir vóru tríggir. Seinni verður sagt, at teir vóru kongar og fáa

nøvnini: Jaspur (Kaspar), Melkior og Baltasar. Halgisøgan sigur, at teir vóru ættaðir frá sonum Nóa, Sem, Kam og Jafet, og skuldu tískil umboða øll heimsins fólkasløg. Jaspur (Kaspar) var kongur í Persiu, Melkior kongur í Nubiu og Baltasar – ofta avmyndaður sum blámaður – var kongur í Saba. Í evangeliinum stendur heldur einki um, at teir vóru kongar, men summir vísa til orð Jesaja profets, tá ið hann sigur: „Og heidningarnir stevna at ljósi tínum og kongar at ljómanum, sum rennur upp yvir tær.“ (Jes. 60,3).

Tað eru tey, sum halda, at vísmenninir vóru stjörnufrøðingar.

Trettandi dagur jóla var saman við páskum og hvítusunnu ein av teimum stóru dópsdøgnum.

Sunnudagar eftir trettanda

Eftir trettanda dag jóla kunnu vera 2 til 6 sunnudagar, alt eftir hvussu tíðliga ella seint páskir koma fyri.

Hesir sunnudagar eru eisini ein partur av opinberingartíðini (*epifani*), sum byrjar trettanda dag jóla. Jesus opinberar vísdóm sín, guddómsveldi og dýrd.

Forføsta

Skiftistíðin millum trettandatíðina og føstutíðina – fyri-reikingartíðin til føstuna og høvuðsinnihaldið er: Loyndardómur Guðs ríkis.

3. sunnudagur fyri føstu (sunnudagur septuagesima)

Septuagesima merkir 70. dagurin (fyri páskadag).

Hesin sunnudagur kann í fyrsta lagi vera hin 18. januar (páskadagur er tá 22. mars, tá ið ikki er leypár) og í seinasta lagi 22. februar (páskadagur er tá 25. apríl í einum leypári).

2. sunnudagur fyrí fœstu (sunnudagur seksagesima) Seksagesima merkir 60. dagurin (fyrí páskadag).

Tey gomlu latínsku heitini á hesum sunnudøgum samsvara ikki við veruleikan. Sambært Axeli Tórgarð í bókini „Dagar og nøvn í álmanakkanum“ kundu teir upprunaliga eisini vera gerandisdagar. Men sum frá leið vórðu teir ásettir at vera 9. og 8. sunnudag fyrí páskadag og varðveittu nøvnini, sjálvst um nøvnini ikki passaðu.

Heldur ikki tey bæði fyrri gomlu latínsku heitini á teimum báðum sunnudøggunum, ið koma eftir, samsvara við veruleikan.

Sunnudagur fyrí fœstu (sunnudagur í fœstuinngangi – sunnudagur quinquagesima)

Quinquagesima merkir 50. dagurin (fyrí páskadag). Annað navn er: Esto mihi (Sl. 31,3): Ver mær (ein verndarklettur).

Fœstuinngangur er teir trýggjar dagarnar, sunnudag, mánadag og týsdag, áðrenn farið verður undir fœstuna frá øskudegi. Tað fyrsta, sum sunnudagur fyrí fœstu (sunnudagur í fœstuinngangi) kann vera, er 1. februar, tað seinasta 7. mars.

Fœsta

Fœsta merkir fráhald og er eitt tað fyrsta fyriskipaða tíðarskeiðið í kirkjuárinum. Fœstan varir 40 dagar, ið sipar til Jesu fœstu í oyðimørkini, tá ið hann varð freistaður av djævlinum (Matt. kap. 4), til fœstu Mósesar á Sinai fjalli (2. Mós. 24,18 og 34,28 og 5. Mós. kap. 9), fœstu Eliasar á veg til Hórebs fjall (1. Kong. kap. 19), tey 40 árinum, Ísraelsfólk gekk í oyðimørkini og til syndaflóðina, tá ið Guð læt regna niður yvir jørðina í 40 dagar (1. Mós. kap. 7).

Av tí at føsta ikki verður hildin sunnudag (uppreisnardag Harrans), varð hon sett til at byrja mikudag (øskudag) í 7. viku fyri páskir. Tá fáa vit 40 dagar, um sunnudagarnir ikki verða taldir uppí.

Í fornkirkjuni gingu tey, sum skuldu doypast á páskum, til dópsfyrireiking í føstuni.

Føstan er fyrireikingartíðin fyri páskir.

Høvuðsinnihaldið í føstuni er bøn og angur, bót og umvending, føsta og tæna, minning um Jesu líðing og deyða. Upprunaliga varð serliga dentur lagdur á Jesu líðing og deyða tvær tær seinastu vikurnar í føstuni (líðingarvikan og dymbildagavikan) – frá líðingarsunnudegi (5. sunnudag í føstu) – til páskaaftan.

Øskudagur – dies cinerum

1. biðidagur í føstu – mikudagurin eftir sunnudag fyri føstu (sunnudag í føstuinngangi). Navnið sipar til siðin í Gamla testamenti at stroya øsku á høvdið sum tekin um sorg og angur, bót og bata.

Øskudagsgudstænasta hevur frá gamlari tíð verið hildin á hesum degi og verður enn hildin mangastaðni úti í heimi. Hóskandi er eisini í staðin at hava eina skriftamáls-gudstænastu á hesum degi (*sí Gudstænastubók II*). Hjá okkum er tó mest talan um tær vanligu føstugudstænasturnar, sum í mongum bygdum byrja henda dagin (um kvøldið).

Undir øskudagsgudstænastuni kemur kirkjuliðið fram at altarinum, og har fáa tey krossmerki við øsku rist fyri pannuna ella øsku stroydda í hárið, meðan presturin sigur:

„Minst til, menniskja, at tú ert dust, og at dusti skalt tú verða.“

Ella:

„Menniskja, av dusti ert tú komið, og at dusti skalt tú verða.“

Ella:

„Vend um og trúgv gleðiboðskapinum.“

Øskan ímyndar angur og umvending, bót og bata. Øskan ímyndar eisini alt tað jarðliga, sum er forgeingiligt.

Øskan er leivdir av pálmunum, sum vígdar vórðu á pálmasunnudegi árið fyri og síðani brendar. Øskan verður goymd í einum í ílati og síðani vígd til nýtslu øskudag.

Ikki allar kirkjur, sum nýta henda sið, víga pálmarnar ella øskuna.

Tað fyrsta øskudagur kann vera, er 4. februar og tað seinasta 10. mars.

Tey latínsku orðini úr bíbilskum tekstum ella latínskum sálmum til sunnudagarnar í føstu eru inngangsorð í latínska inngangssálminum (introitus), sum messan skuldi byrja við tann ávísa sunnudagin.

6 sunnudagar eru í føstu.

1. sunnudagur í føstu

Sunnudagur quadragesima merkir 40. dagurin (fyri páska-dag). Annað navn er: Invocavit (Sl. 91,15): Kallar hann (á meg, eg honum svari).

2. sunnudagur í føstu

Reminiscere (miserationum tuarum) (Sl. 25,6): Minst á (Harri, miskunn tína).

3. sunnudagur í føstu

Oculi (Sl. 25,15): Eygu (míni javnan líta til Harrans).

Miðføstu sunnudagur – 4. sunnudagur í føstu.

Laetare (Jes. 66,10): Gleð teg, (Jerúsalem!).

Boðanardagur Mariu ella 5. sunnudagur í føstu *Dominica passionis*.

Judica (Sl. 43,1): (Guð), veit mær rætt.

Tá ið mariumessa um várið – 25. mars – í 1770 varð avtikin sum fastur halgidagur, varð hon í kirkjuárinum sett at vera 5. sunnudagur í føstu (*Viðvíkjandi kollekt og bíbliulestrum til 5. sunnudagur í føstu sí Gudstænastubók II*).

Pálmasunnudagur *Dominica palmarum*.

Hesin sunnudagur er inngangurin til dymbildagaviku, ið hevur navn sítt av, at kúlvurin á klokkunum, sum ringt varð við, var umvundin, so at klokkuljóðið doyvdist. Dymbildagavikan kann í staðin verða rópt stilla vikan, sum eisini er gamalt norrønt navn.

Pálmasunnudagur er til minnis um Jesu innreið í Jerúsalem. Navnið sipar til frásøguna um, at mannamúgvan breyt greinar av trønum og legði á vegin. Gomul siðvenja er mangastaðni úti í heimi, at kirkjuliðið í skrudgongu og / ella undir messuni / gudstænastuni ber pálmar henda dagin.

Skírhósdagur (skírisdagur – stytting av skírhósdagur)

Til minnis um, at hin heilaga kvöldmáltíðin varð innsett. Navnið skír, ið merkir reinur, sipar eisini til, at Jesus tváaði fœturnar á lærusveinum sínum.

Reinsanardagur. Skíra = reinsa, tváa, doypa.

Langifríggjadagur

Til minnis um Jesu krossfesting og deyða.

Páskaaftan

Ber eisini navnið *leygardagurin reyði*. Tað kemur av, at tann dagurin eins og sunnudagar og aðrir kirkjuligir halgidagar hevur verið skrivaður við reyðum í álmanakkanum. Annars hevur páskaaftan frá gamlari tíð mong ymisk nøvn: *Sabbatum luminum – ljósanna hvíludagur*. *Sabbatum magnum – stóri hvíludagurin*. *Sabbatum sanctum – heilagi hvíludagurin*.

Páskaaftan verður bíðað eftir Jesu uppreisn. Hetta er eisini dagurin, tá ið vit minnst, at Jesus fór niður í heljarríkið (deyðaríkið), sum sagt verður í trúarjáttanini: „Niður farin heljar.“ Har prædikaði hann fyri andunum, sum vóru í varðveitslu. (1. Pæt. 3,18-20).

Í Ortodoksu kirkjuni (eysturkirkjuni) verður m. a. sagt soleiðis undir gudstænastuni páskaaftan: „Tú komst til jarðar til tess at frelsa Ádam, og tá ið tú ikki fanst hann á jørðini, o Meistari, fórt tú niður í heljarríkið (deyðaríkið) at leita eftir honum.“

Skírhósdagur, langi fríggjadagur og páskaaftan verða róptir *Triduum sacrum – tríggjadagahalgan*, seinasta stigið í fyrireikingunum til at halda páskir.

Páskir

Páskir (hebraískt: pesach / pasah – grikskt: pascha) merkir at fara framvið ella at fara yvirum (leypa um) og sipar til, at Guðs eingil (deyðseingilin) fór fram við húsum hebreara í Egyptalandi, har blóð lambsins var rutt á durastavirnar, og teir vórðu bjargaðir frá deyðanum (2. Mós. kap. 12). Somuleiðis sipar navnið til útferðina úr Egyptalandi, tá ið Ísraelsfólk fór yvir um Reyðahavið frá trældómi á veg ímóti frælsi (2. Mós. kap. 14). Ísraelsfólk heldur páskir til minnis um hesar hendingar. Hátíðin verður hildin í mánaðinum nisan (mars / apríl).

Fyri teimum kristnu er hetta ímynd av Kristi, sum frelsir mannaættina frá deyða og trældómi syndarinnar við offurdeyða sínum og uppreisn. Eftir páskunum hava eisini teir dagar í kirkjuárinum, sum skifta ár um ár, fingið sítt pláss í álmanakkanum. Á kirkjufundi í Nikea í árinum 325 varð semja gjörd um, at páskadagur skuldi vera fyrsta sunnudag eftir fyrsta fullmána eftir várjavndøgur ella fyrsta sunnudag eftir várjavndøgur, um fullmáni er henda dagin. Tað fyrsta, páskadagur kann vera, er 22. mars, tað seinasta 25. apríl.

Páskir vara til hvítusunnu og eru býttar sundur í tvey:

- 1) Uppreisnartíðin frá páskadegi til Kristi himmalsferðardag.
- 2) Himmalsferðartíðin frá Krists himmalsferðardegi til hvítusunnudag og bíðað verður eftir komu heilaga andans.

Páskadagur

Uppreisnardagur Harrans. Páskadagur er altíð sunnudag. Vikan eftir páskir eitur páskavikan.

2. páskadagur

Mánadagurinn eftir páskadag. 3. páskadagur varð avtíkin í 1770.

Páskavikan er vikan frá páskadegi til leygardagin fyri 1. sunnudag eftir páskadag (páskir) og eigur ikki miskiljandi at verða blandað við vikuna fyri páskir, sum eitur dymbildagavika ella stilla vika.

Eftir páskadag (páskir) eru seks sunnudagar, men inn ímillum koma tveir halgidagar.

Tey latínsku orðini úr bíbilskum tekstum ella latínskum sálmmum til sunnudagarnar eftir páskadag (páskir) eru inngangsorð í latínska inngangssálminum (introitus), sum messan skuldi byrja við tann ávísa sunnudagin.

1. sunnudagur eftir páskadag (páskir)

Quasimodo (geniti) (1. Pæt. 2,2): eins og (nýfødd børn). Ella: Dominica in albis (undirskilt: depositis) – sunnudagurinn, tá ið tey hvítu klæðini verða burturløgd – hin hvíti sunnudagurinn.

Navnið sipar til tey hvítu klæðini (dópsklæðini), sum tey, ið doypst vórðu páskanátt (páskaaftanskvøld), høvdu borið frá tí, tey vórðu doypst og alla vikuna. Á hesum degi vórðu tey burturløgd.

2. sunnudagur eftir páskadag (páskir)

Misericordia Domini (Sl. 33,5): (av) Harrans miskunn (jørðin er full).

3. sunnudagur eftir páskadag (páskir)

Jubilate (Sl. 66,1): Fegnast (fyri Guði jarðarríkið alt).

Dýri biðidagur

Hesin dagur er 4. fríggjadag eftir páskadag (páskir). Hann er tann einasti av halgidøgnum í kirkjuárinum, sum ikki hevur uppruna sín í tí evangelisku frásøguni, og sum ikki er bundin at nakrari ávísari bíbilskari hending. Hann hevur ongan beinleiðis bíbilskan ella kirkjuligan uppruna, men varð ásettur við kongligari fyriskipan 27. mars 1686 og skuldi koma í staðin fyri teir mongu biðidagarnar, sum tá vóru. Denturin varð tá, og verður tað enn, lagdur á bøn og iðran, bót og umvending, Guðs náði og lyfti. Ein skriftamálgudstænasta er hóskaði á hesum degi. *Sí Gudstænastubók II.*

Annars hevur dýri biðidagur eisini uppruna sín frá tí degi um várið, tá ið Guð serliga varð ákallaður við bøn um gróðursemi og vøkstur.

Alt eftir sum páskirnar eru, kann dýri biðidagur vera fyrr ella seinni um várið. Tað fyrsta, hann kann vera, er 16. apríl og tað seinasta 21. mai.

Hugskotið um dýra biðidag eigur Hans Bagger, sum var biskupur Sælands frá 1675 til 1693.

4. sunnudagur eftir páskadag (páskir)

Cantate (Sl. 98,1): Syngið (fyri Harranum nýggjan song).

5. sunnudagur eftir páskadag (páskir) – bønardagur.

Rogate: Biðið. – Úr latínskum sálmi, sum varð sungin henda dagin.

Kristi himmalsferðardagur

Dagurin er 40 dagar eftir páskadag og 10 dagar fyri hvítusunu. Hesir 10 dagarnir eru samstundis ein fyrireikingar-

tíð til hvítusunnuna. Kristi himmalsferðardagur er altíð hósdag.

6. sunnudagur eftir páskadag (páskir)

Exaudi (Sl. 27,7): Hoyr, (Harri, mítt kallandi ljóð).

Hvítusunna

Eftir at vit í kirkjuárinum hava fylgt frelsara okkara í jarðarlívi hansara, frá føðing, líðing og deyða til uppreisn hansara og himmalsferð, koma vit nú til kirkjuársins síðstu høvuðshátíð, tá ið vit minnst komu heilaga andans yvir ápostlarnar og andans gerning.

Eins og páskadagur / páskanátt – og eisini fyri ein part trettandi dagur jóla – var hvítusunnudagur í fornkirkjuni ein stórur dópsdagur, og navnið kemur av teimum hvítu klæðunum, sum tey, ið doypt vórðu, vóru í. Annað navn er tað grikska: pentekoste, sum merkir 50. dagurin (eftir páskadag). Annars var henda hátíðin ein gomul jødisk takkarveitsla fyri hveitiskurðin og til minnis um sáttmálan við Sinaifjall, tá ið Móses fekk hini tíggju boðini.

Hvítusunnudagur

Føðingardagur kirkjunnar. Kirkjan byrjar sítt virksemi. Hvítusunnudagur er altíð sunnudag.

Vikan eftir hvítusunnu eitur hvítusunnuvikan.

2. hvítusunnudagur

Mánadagurin eftir hvítusunnudag. 3. hvítusunnudagur varð avtikin í 1770.

Tríeindardagur (trinitatis sunnudagur)

Vit minnst hin eina og tó tríeinda Guð, ið gevr seg til

kennar sum faðirin, sonurin og heilagi andin. Hesin dagur hevur uppruna sín í 10. øld, men varð ikki ásettur í vesturkirkjuni fyrr enn í 1334. Verður av summum nevndur trúarjáttanardagurin.

Sunnudagar eftir tréindardag (trinitatis)

Sunnudagarnir eftir tréindardag (trinitatis) kunnu vera 22 til 27 í tali, alt eftir um páskadagur er tíðliga ella seint.

Høvuðsevnini sunnudagarnar eftir tréindardag (trinitatis) eru frálæra Jesu, kristinlívið undir leiðbeining heilaga andans, eftirfylging og vónin um Jesu afturkomu.

Allahalganna dagur (*Festum omnium sanctorum / commemoratio omnio sanctorum*) 1. november.

Allahalganna sunnudagur 1. sunnudagur í november.

Halgimennadyrkanin í kirkju okkara er ein evangelisk halgimennadyrkan, har vit minnst og æra halgimennini sum fyrimyndir. (*Regin Prenter – Kirkens lutherske bekendelse: Om helgendyrkelse*).

Í Kirkjuritualinum frá 1685 verður sagt, at „á allahalganna degi skal verða prædikað um trúna hjá teimum heilagu og hvussu tey livdu kristiliga her á foldum, og at kirkjuliðið skal fylgja teimum í so máta, men ikki ákalla og dyrka tey.“

Upprunaliga varð allahalganna dagur minningardagur pínslavátta og halgimenna, sum vórðu fleiri í tali enn dagarnir í árinum. Harafturat vóru so mangir pínslaváttar og mong halgimenni als ikki skrásett, so at ein dagur varð hildin eisini øllum hesum mongu ónevndu til minnis og æru. Hetta er upprunin til dagin, sum í árinum 835 varð settur at verða hin 1. november undir navninum allahalganna dagur.

Tá ið allahalganna dagur (1. november) í 1770 datt burtur sum fastur halgidagur, varð hann í kirkjuárinum settur at verða hildin fyrsta sunnudag eftir 1. november og fekk navnið allahalganna sunnudagur. Tann sunnudagurin eftir tríeindardag, sum annars skuldi verið tá, dettur burtur.

Soleiðis sum vit í kirkju okkara halda allahalganna dag / allahalganna sunnudag, er hesin dagur vorðin ein bland-ingur av allahalganna degi og allasálna degi, sum um ár 1000 varð settur at vera 2. november. Allasálna dagur varð settur til minnis um øll tey kristnu, sum farin vóru, hóast tey ikki vóru pínslaváttar ella halgimenni. Allahalganna dag / allahalganna sunnudag taka vit øll við, líka mikið hvussu hesi menniskju annars livdu ella doyðu – eisini menniskju, sum ikki eru kristin. Henda dag minnst vit soleiðis pínslaváttar, ónevnd halgimenni og annars tey, sum undan okkum eru farin.

Í Føroyum hevur allahalganna dagur fingið sín serliga dóm umframt sum minningardagur teirra sjólátnu.

Løgtingið samtykti í 1949, at 1. november skuldi vera hildin sum minningardagur teirra sjólátnu.

Í ávísum kirkjum verða allahalganna dag, umframt nøvnini á teimum sjólátnu, eisini nøvnini á teimum, sum deyð eru í bygdini / býnum / kommununi síðan seinasta allahalganna dag, lisin. Í øðrum kirkjum verða allahalganna sunnudag nøvnini á teimum, sum deyð eru í bygdini / býnum / komm-ununi síðan seinasta allahalganna sunnudag, lisin.

AÐRIR DAGAR

Evangelisk halgimennadyrkan (*Regin Prenter*).

„Um halgimennadyrkan læra tey, at tað er loyvt alment at minnst halgimenni, til tess at vit skulu taka eftir trúgv

og góðu gerningum teirra samsvarandi kalli okkara..... Men Skriftin lærir okkum ikki at ákalla halgimenni ella at søkja okkum hjálp hjá teimum, tí at einans Krist setur hon fram sum millummann, sáttargerð, høvuðsprest og talsmann.“ (*Augsburgska trúarjáttanin – brot úr 21. grein: Um halgimennadýrkan*).

Teir mongu bibilsku mishalgidagarnir, sum ikki verða nevndir her, greina seg meira og minni sjálvar í ávísum tekstum, sum lísnið verða hesar dagar.

2. februar. Kyndilsmessa

Kyndilsmessa, sum varð avtíkin sum halgidagur í 1770, er upprunaliga ein mariumessa – eisini rópt reinsanardagur Mariu – hildin til minnis um vitjan Mariu moyar í halgidómimum 40 dagar eftir føðing Jesu, sum siður var hjá jødiskum konum, tá ið tær høvdu átt børn. Sagt verður frá hesum í Lukasar evangeli, 2. kapitli, har sagt verður frá teimum gudrøknu fólkunum, Símeoni og Onnu, sum fagnaðu tí nýfødða frelsaranum. Henda frásøgan leggur fyri við at siga: „Men tá ið reinsunardagar teirra eftir Móselógini var úti...“

Í teimum gomlu ísraelsku lógunum eru fleiri fyriskipanir viðvíkjandi songarkonum, og tann fyriskipan, sum sipað verður til hjá Lukasi evangelisti, stendur skrivað í 3. Mósebók, kapitli 12.

Tað er so henda reinsanarsið, Maria moy heldur seg til.

Sum kristin hátíð hevur hon verið hildin í Jerúsalem fyrst í 4. öld, men tá er tað 14. februar, ið hildin verður, tí at tá varð føðingardagur Jesu enn hildin 6. januar.

Hátíðin varð fyriskipað í 6. öld í Konstantinopel ella

Miklagarði. Hátíðin fekk navnið *purificatio Mariae virginis* – *reinsan Mariu moyar*.

Seinni fær dagurin navnið *missa candelarum* – *kyndilsmessa*. Tað er seinast í 7. øld, at Sergius pávi í Róm skipar fyri, at á hesi reinsanarhátíðini skuldu allar tær kertur, sum fóru at verða nýttar í kirkjunum tað árið, verða vígdar og signaðar. Í miðöldini varð eisini hildin stór skrúðgonga bæði inni og uttan um kirkjurnar og eisini í kirkjugørðunum, har skarin bar livandi ljós. Soleiðis verður enn gjørt í summum kirkjum úti í heimi. Dagurin verður tí eisini hildin til minnis um Jesus sum ljós heimsins.

Í okkara kirkju er eisini móguleiki at halda kyndilsmessugudstænastu. *Sí Gudstænastubók II*.

29. juli. Ólavsøka

Minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátíð føroyinga.

Til minnis um fall hansara á Stiklastøðum í Noregi í árinum 1030.

Ólavur varð føddur í 995, sonur Haralds Grenska og Ástu Gudbrandsdóttur og ættaður frá Haraldi hinum Hárfagra.

Sagt verður, at tað var á einum av víkingaferðum sínum, at Ólavur kongur gjørdist ávirkaður av kristindóminum og seinni læt seg doypa í Rúðuborg (Rouen) í Fraklandi (Normandínum) í 1013 ella 1014. Heimafurkomin til Noregs eftir víkingaferð setti hann sær fyri at kristna alt Noreg, at fáa kristna siðalæru inn í landsins lógir og kristna rættarskipan. Kristindómurin var tó komin til Noregs frammanundan og kendur har, men hevði ikki fingið veruligt fótafesti um alt landið.

Manna millum verða Ólavur Heilagi (Haraldsson –

kongur Noregs frá 1015/1016 – 1028/1030) og Ólavur Trygvason (kongur Noregs frá 995 – 1000) viðhvørt blandaðir saman, tá ið tað snýr seg um kristningina av føroyingum. Tí henda viðmerking: Tað var ikki Ólavur Heilagi, men Ólavur Tryggvasson, ið verður sagdur at hava sent Sigmund Brestisson til Føroya at kristna føroyingar. Nú verður tó hildið, at føroyingar óivað frammanundan vóru keltiskir kristnir.

31. oktober. Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)

Dagurin verður hildin til minnis um, at Martin Luther henda dag í 1517 setti teir 95 avlátsetningarnar upp á slotskirkjudyrrnar í Wittenberg, har hann átalaði ymisk viðurskifti í tátíðar rómversk katólsku kirkjuni. Við hesum byrjaði trúbotin.

Hesir dagar, sum vórðu varðveittir í kirkju okkara eftir trúbotina, vórðu avtiknir sum halgidagar í árinum 1770:

- 3. jóladagur.
- 3. páskadagur.
- 3. hvítusunnudagur.

Trettandi (tretandi dagur jóla – 6. januar).

Kyndilsmessa (reinsanardagur Mariu moyar – 2. februar).

Mariumessa um várið (boðanardagur Mariu moyar – 25. mars – fluttur til 5. sunnudag í føstu).

Jóansøka (føðingardagur Jóhannes doyparans – 24. juni).

Mariumessa (vitjanardagur Mariu moyar – 2. juli).

Mikkjalsmessa (høvuðseingilin Mikael – 29. september).

Allahalganna dagur (1. november – fluttur til fyrsta sunnudag í november).

Viðmerking til inngangskollektirnar sunnu- og halgidagar

Tær fyrru kollektirnar í kollektarøðini til sunnu- og halgidagar eru í flestum forum grundaðar á „Veit Dietrich“ kollektirnar og tær seinnu í flestum forum á „Missale“ kollektirnar. Hesar bønir eru í Altarbókini lagaðar til og dagfórdar og tí nakað broyttar – leysliga týddar og umskriv-
aðar.

Veit Dietrich livdi frá 1506-1549, var týskur lutherskur gudfrøðingur og skrivari hjá Martini Luther. Hann skrivaði eitt prædikusavn, og eftir hvørja prædiku í hesum savni eina bøn, ið ætlað varð at biðja eftir hvørja prædiku. Tað er orsökkin til, at hesar bønir í mun til „Missale“ kollektirnar eru rættiliga nær knýttar at prædikutekstinum. Hesar bønir vórðu tó skjótt fluttar og nýttar sum inngangskollektir til gudstænastu sunnu- og halgidagar. Soleiðis er enn.

„Missale“ kollektirnar eru frá u. l. ár 500 og vórðu eisini nýttar eftir trúbótina, til „Veit Dietrich“ kollektirnar komu í staðin. Navnið „Missale kollektir“ kemur av, at tær vórðu tiknar úr „Missale Romanum“ – rómversk-katólsku messu-
bókini.

Meðan „Veit Dietrich“ kollektirnar eru grundaðar á fyrru tekstarøð, eru kollektirnar, sum skrivaðar eru í 2012 / 2013 grundaðar á seinnu tekstarøð.

Viðmerking til tekstaraðirnar sunnu- og halgidagar

Í tíðarskeiði kirkjunnar fram til o.u. ár 500 var eingin tekstarøð, men lisið varð framhaldandi úr Gamla og Nýggja testamenti.

So við og við komu afturat sunnudegnum aðrir halgidagar og aðrar hátíðir, sum settu sín dóm á, og sum óivað hava skapað ein tøv á eini tekstarøð við útvaldum tekstum til tess at gera hin kristna boðskapin og kirkjunnar læru týðiligari fyri kirkjuliðinum.

Um ár 500 kom so fyrra tekstarøð.

Við smávegis broytingum og nú við móguleika fyri at lesa bíbliulestrar úr Gamla testamenti hvønn sunnu- og halgidag er henda gamla fyrra tekstarøðin annars framvegis varðveitt hjá okkum.

Seinna tekstarøð varð lóggild í 1885.

Undantikið at bíbliulestrar úr Gamla testamenti nú kunnu verða lisnir hvønn sunnu- og halgidag og tí nýggir epistlar komnir afturat, t.d. í advent, er eisini seinna tekstarøð við smávegis broytingum varðveitt hjá okkum.

Yvirlit yvir bíbliulestrar

í kirkjuárinum, til mishalgidagar og aðrar dagar í raðfylgju

Eittalið eftir heitið á sunnu- og halgidögum merkir fyrra tekstaröð, tveytalið merkir seinna tekstaröð.

GAMLA TESTAMENTI

Fyrsta Mósebók (1 Mós – Genesis)	
1,1-5	Jóladag (föðingardag Krists), 2
1,1-5a og 14-18	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
1,1-5a og 14-18	Kyndilsmessu – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir föðing Jesu.</i>
1,1-2,1-3	Skapanarverkið
1,27-31	2. sunnudag í föstu, 2
2,4-9 og 15-17	Skapanarverkið
2,5-7	Hvítusunnudag, 1
3,1-15	Dýrd krossins – krossmessu um heystið
3,1-19	1. sunnudag í föstu, 1
4,1-12	1. sunnudag í föstu, 2
8,20-22 og 9,12-16	15. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
11,1-9	Hvítusunnudag, 1
15,1-6	3. sunnudag eftir trettanda, 2
15,1-6	Upphav trúbótar Luthers (trúbótardagurinn)
22,1-18	Langa fríggjadag
28,10-19a	19. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
28,10-19a	Mikkjalsmessu – <i>hövuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
28,10-19a	Föðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
32,24-31	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1

33,1-11	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
39,1-5	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
48,8-12 og 15-16	1. sunnudag eftir trettanda, 2
50,14-21	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
50,15-21	22. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
Onnur Mósebók (2 Mós – Exodus)	
1,8-22	Barnadagur – tey sakleysu börnini
1,22-2,1-10	Sunnudag eftir nýggjár, 1
3,1-7 og 10-14	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
3,7-10	Forfylgd og kúgað
12,1-11	Skírhósdag, 1
12,1-11	Heilaga altarsins sakramenti
13,1-3a og 11-16	Kyndilmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
16,11-18	Miðføstu sunnudag, 1
16,11-18	Heilaga altarsins sakramenti
20,1-17	6. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
23,20-22	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
24,3-8	Heilaga altarsins sakramenti
32,7-10 og 30-32	3. sunnudag í føstu, 2
33,7-23	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
33,18-23	2. sunnudag eftir trettanda, 1
34,27-35	6. sunnudag eftir trettanda
34, 27-35	27. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis)
Triðja Mósebók (3 Mós – Leviticus)	
19,1-2 og 9-18	13. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
19,15-18	Friður og rættvísi
Fjórdða Mósebók (4 Mós – Numeri)	
6,22-27	Nýggjársdag (áttanda dag jóla), 2
21,4-9	Tríeindardag (trinitatis sunnudag), 1
21,4-9	Dýrd krossins – krossmessa um heystið

Fimta Mósebók (5 Mós – Deuteronomium)	
6,4-9	10. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
8,1-3	Miðföstu sunnudag, 2
8,1-3	Heilaga altarsins sakramenti
8,7-18a	Heystgudstænasta
10,17-21	3. sunnudag eftir trettanda, 1
18,9-15	3. sunnudag í föstu, 1
18,15-18	1. sunnudag eftir trettanda, 1
18,15-18	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
24,17-22	4. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
28,1-6 og 12a	Heystgudstænasta
29,2a og 30,11-14	6. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
30,11-14	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
30,11-20	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
30,15-20	11. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
32,1-4	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
Dómarabókin (Dóm)	
13,2-7 og 24	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
Fyrri Sámuelbók (1 Sám)	
1,21-28	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
2,1-10	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
2,1-10	Boðanardagur Mariu, 2
2,1-10	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
2,1-10	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
2,18-20 og 26	1. sunnudag eftir trettanda, 1
3,1-10	Ápostladagur
7,12	Nýggjársoftan (gamlaárskvöld)

Seinna Sámuelsbók (2 Sám)	
7,4-16	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
11,26-12,1-7a	4. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
Fyrra Kongabók (1 Kong)	
8,1 og 12-13 og 22-30	2. hvítusunnudag, 2
8,22-30 og 54-56a.	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
17,8-10a og 17-24	16. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
19,1-4	Forfylgd og kúgað
Seinna Kongabók (2 Kong)	
5,1-5 og 9-15	21. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
6,8-17	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
Fyrra Krýnikubók (1 Krýn)	
17,3-14	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
29,6-16	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
29,10-14	Heystgudstænasta
Seinna Krýnikubók (2 Krýn)	
6,12-17	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
7,11-16	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
24,18-22a	Forfylgd og kúgað
Jobsbók (Job)	
5,8-16	11. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
29,11-16	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
29,11-16	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
29,11-16	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
29,11-16	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
38,1-11	4. sunnudag eftir trettanda, 1
38,1-11	Skapanarverkið
42,1-6	Tummasarmessa – Tummas – <i>ápostul</i>

Sálmarnir (Sl)	
2,1-8 og 10-12	Sunnudag fyrri föstu (sunnudag í föstuinngangi), 1
16,5-11	2. páskadag, 2
22,23-32	2. páskadag, 1
23	2. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
24	1. sunnudag í advent, 1
24	Kyndilmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
27,1-6	Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og nýggjárs), 2
33,12-21	Ólavsøka – <i>minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátíð føroyinga</i> , 2
34,2-8	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
37,3-6	5. sunnudag eftir trettanda, 1
40,2-6	17. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
42,2-6	2. sunnudag í föstu, 1
45,10b-16	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
46,2-12	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
72,8-14	Sunnudag eftir nýggjár, 1
72,17-19	Nýggjárstag (áttanda dag jóla), 1
85,9-14	5. sunnudag eftir trettanda, 2
85,9-14	Friður og rættvísi
91,1-4	21. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
98,1-3	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
100	Ólavsøka – <i>minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátíð føroyinga</i> , 1
100	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
103,1-13	14. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
103,14-22	Nýggjársoftan (gamlaárskvøld)
110,1-4	Krists himmalsferðardag, 1
113	Krists himmalsferðardag, 2

113	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
115,1-9	12. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
116,1-7 og 12-13	Skírhósdag, 2
118,13-24	Páskadag, 1 og 2
121	18. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
122	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
124	Barnadagur – <i>tey sakleysu børnini</i>
124	4. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
126	2. sunnudag eftir trettanda, 2
146	14. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
147,1-11	7. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
Orðtøk Sálomons (Orðt)	
2,1-11	15. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
3,1-18	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
3,3-6	3. sunnudag fyri føstu (sunnudag septuagesima), 2
3,3-6 og 27-33	Maria, Marta og Lázarus
3,27-35	9. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
4	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
8,12 og 22-36	Skapanarverkið
8,22-30	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
15,31-33 og 16,16-19 og 25,6-7	17. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
Prædikarin (Præd)	
3,1-2 og 4-7 og 11	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
3,1-11	7. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
5,9-19	1. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
Hásongurin (Hás)	
3,1-4	Maria Magdalena

Jesaja (Jes)	
2,2-5	26. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
5,1-7	20. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
6,1-8	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
6,1-8	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,1-8	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,1-8	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,1-8	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,1-8	5. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
7,10-14	Boðanardag Mariu, 1
7,10-14	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
9,1-7	Jólaaftan
9,1-7	Jóladag (føðingardag Krists), 1
9,1-7	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
10,1-3	9. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
11,1-5 og 10	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
11,1-10	2. sunnudag í advent, 2
11,1-10	Friður og rættvísi
12	4. sunnudag í advent, 2
12,2-6	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
12,2-6	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
25,1-9	Maria Magdalena
25,6-9	2. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
26,19	16. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
30,18-21	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
33,13-17	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
35	3. sunnudag í advent, 1
35	Tummasarmessa – <i>Tummas – ápostul</i>
35	Lukas – <i>evangelistur</i>

40,1-8	3. sunnudag í advent, 2
40,1-11	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
40,18-25	18. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
40,26-31	4. sunnudag eftir trettanda, 2
40,27-31	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
42,1-7	Friður og rættvísi
42,1-9	1. sunnudag í advent, 2
42,5-12	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
42,5-12	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
42,5-12	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
42,5-12	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
42,5-12	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
43,8-13a	Tummasarmessa – Tummas – <i>ápostul</i>
43,8-13a	1. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
43,8-13a	Ápostladagur
43,8-13a	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
43,8-13a	Lukas – <i>evangelistur</i>
44,1-8	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
44,1-8 og 24-26a	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
44,22-28	19. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
45,5-12	2. sunnudag fyri føstu (sunnudag seksagesima), 2
45,18-22	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
45,18-22	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
49,1-6	Tríeindardag (trinitatis sunnudag), 2
49,1-6	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
49,1-6	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
49,1-6	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
49,1-6	Pætursmessa – Pætur – <i>pætursstólur – játtan Pæturs ápostuls</i>
49,1-6	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>

49,1-6	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
49,8-13	Allahalganna sunnudag, 1
49,13-18	22. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
50,4-7	Sankta Stefans dag – 2. jóladag, 2
50,4-10	Sunnudag fyrri føstu (sunnudag í føstuinngangi), 2
51,3-5	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
51,4-8	25. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
51,12-16	25. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
52,7-10	4. sunnudag í advent, 1
52,7-10	Kristniboðan – <i>heima- og útmissión</i>
52,7-10	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
52,7-10	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
52,7-10	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
52,7-10	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
52,7-10	Ápostladagur
52,7-10	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
52,7-10	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
52,7-10	Lukas – <i>evangelistur</i>
53	Langa fríggjadag
53	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
54,7-10	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
55	Lukas – <i>evangelistur</i>
55,1-5	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
55,6-7	Dýra biðidag, 1
55,6-11	2. sunnudag fyrri føstu (sunnudag seksagesima), 1
55,6-11	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
55,8-11	Heystgudstænasta
56,1 og 6-7	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
57,15-19	3. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
57,15-19	Friður og rættvísi

58,5-12	1. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
60,1-6	Trettandi (trettanda dag jóla)
60,18-22	Allahalganna sunnudag, 2
61,1-3a	Kristniboðan – heima- og útímissión
61,1-3	Timoteus – medarbeiðari Paulusar
61,1-3	Titus – medarbeiðari Paulusar
61,1-3	Silas – medarbeiðari Paulusar
61,1-3	Barnabas – medarbeiðari Paulusar
61,1-3	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – ápostul
61,1-3	Lukas – evangelistur
61,10-62,1-3	Mariumessa – Maria moy, móðir Harrans
61,10-62,1-3	Mariumessa um heystið – føðingardagur Mariu moyar
62,6-12	Markusarmessa – Markus – evangelistur
63,7-9	Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og Nýggjárs), 1
63,7-16	Jósef – maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu
65,1-2	3. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
65,17-19	26. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
Jeremia (Jer)	
1,4-9	5. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
1,4-9	Kristniboðan heima- og útímissión
1,4-9	Ápostladagur
1,4-9	Pálmessa – Paulus – umvending Paulusar ápostuls
1,4-9	Timoteus – medarbeiðari Paulusar
1,4-9	Titus – medarbeiðari Paulusar
1,4-9	Silas – medarbeiðari Paulusar
1,4-9	Barnabas – medarbeiðari Paulusar
1,4-9	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
1,4-9 og 17-19	Jóansøka – føðingardagur Jóhannes doyparans
1,13a og 17-19	2. jóladag (Sankta Stefans dag), 1
3,12-18	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – ápostlar

3,12-15 og 19-22	2. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
3,14-15	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurinn)
6,16a	Ættarsamkoma
7,1-11	23. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
9,23-24	3. sunnudag fyri fœstu (sunnudag septuagesima), 1
9,23-24	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
9,23-24	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
9,23-24	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
9,23-24	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,19-21	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurinn)
17,7-8	Heilaga dópsins sakramenti
17,7-10	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
18,1-6	20. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
20,7-11 og 13	Forfylgd og kúgað
23,1-4	1. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
23,16-24	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
23,25-28a	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurinn)
26,1-16	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
26,1-16	Tveggja ápostla messa – Simun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
29,11	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
29,11-14a	Dýra biðidag, 2
31,1-13	Mariumessa – Maria moy, móðir Harrans
31,15-17	Sunnudag eftir nýggjár, 2
31,31-34	Hvítusunnudag, 2
31,31-34	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurinn)
Harmljóðini (Harmlj)	
3,21-26 og 40-41	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
3,21-26 og 40-41	Nýggjársdag (áttanda dag jóla), 2
Ezekiel (Ez)	
1,4-14	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
1,4-14	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>

1,4-14	Matteus – ápostul og evangelistur
1,4-14	Lukas – evangelistur
2,1-7	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
2,1-8a	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
2,1-8a	Ápostladagur
2,8-3,1-11	Matteus – ápostul og evangelistur
3,4-11	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
3,4-11	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
11,19-20	2. hvítusunnudag, 1
33,23 og 30-33	10. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
34,11-16	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
34,11-16	2. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
34,11-16	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
36,23-28	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
36,25a og 26-28	Heilaga dópsins sakramenti
36,26-28.	4. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
37,1-14	24. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
37,15-19 og 21-22 og 26-28.	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
43,1-2 og 4-7a	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
47,1-9 og 12	Heilaga dópsins sakramenti
Dánjal (Dán)	
6,1-24	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
7,9-10 og 13-14	Kristi dýrd – <i>Jesus umbroyting á fjallinum</i>
7,9-10 og 13-14..	24. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
10,4-21 og 11,1a og 12,1-3	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>

Hósea (Hós)	
11	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
Jóel	
2,21-24 og 26	Heystgudstænasta
3,1-5	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
Ámos (Ám)	
5,11-15a	Friður og rættvísi
8,4-7	23. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
Jónas (Jón)	
2	12. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
Mika	
3,5-7	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
4,1-3	26. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
4,1-5	Friður og rættvísi
5,1-3	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
5,1-4a	Jólaaftan
5,1-4a	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
6,6-8	13. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
Haggai (Hagg)	
2,4b-9	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
Zakarja (Zak)	
4	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
9,9-10	Pálmásunnudag, 1 og 2
Málaki (Mál)	
3,1-3	2. sunnudag í advent, 1
3,1-3	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
3,1-3	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
3,1-3	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
4,4-6	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>

APOKRÝFISKU BÖKURNAR	
Juditar bók (Judit)	
13,18-20 og 15,9b	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
Sírakur (Sír)	
3,1-15	Ættarsamkoma
NÝGGJA TESTAMENTI	
Evangeliið eftir Matteus (Matt)	
1,18-23	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
1,18-25	Jólaaftan
1,18-25	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
1,18-25	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
2,1-12	Trettandi (trettanda dag jóla)
2,13-18	Sunnudag eftir nýggjár, 2
2,13-23	Barnadagur – tey sakleysu børnini
2,13-23	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
2,19-23	Sunnudag eftir nýggjár, 1
3,1-10	Dýra biðidag, 1
3,13-17	Sunnudag fyri føstu (sunnudag í føstuinngangi), 1
3,13-17	Heilaga dópsins sakramenti
4,1-11	1. sunnudag í føstu, 1
4,12-20	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
5,1-12	Allahalganna sunnudag, 1
5,1-16	Friður og rættvísi
5,6 og 9	Friður og rættvísi
5,13-16	Allahalganna sunnudag, 2
5,14-16	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
5,20-26	6. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
5,23-26	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
5,43-48	Friður og rættvísi

5,43-48	4. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
6,5-13	Nýggjársdag (áttanda dag jóla), 2
6,10	Friður og rættvísi
6,19-34	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
6,24-34	15. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
6,25-34	Heystgudstænasta
6,25-34	Skapanarverkið
7,7-14	Dýra biðidag, 2
7,12	Friður og rættvísi
7,15-21	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
7,22-29	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
8,1-13	3. sunnudag eftir trettanda, 1
8,23-27	4. sunnudag eftir trettanda, 1
9,1-8	19. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
9,9-13	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
9,18-26	24. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
9,35-38	Kristniðboðan – <i>heima- og útímissión</i>
10,1-5a	Ápostladagur
10,1-5a	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
10,1-20	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
10,7-20	Tímoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
10,7-20	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
10,7-20	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
10,7-20	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
10,16-22	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
10,16-22	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
10,16-22	Forfylgd og kúgað
10,24-31	7. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
10,32-42	2. jóladag (Sankta Stefans dag), 2
10,32-42	Forfylgd og kúgað

11,2-10	3. sunnudag í advent, 1
11,2-19	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
11,16-24	10. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
11,25-30	Mattias – <i>ápostul</i>
11,25-30	26. sunnudag eftir tríeindardag, 1
11,28-30	Nýggjárstaftan (gamlaárskvöld)
12,31-42	12. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
13,24-30	5. sunnudag eftir trettanda, 1
13,44-52	5. sunnudag eftir trettanda, 2
13,44-52	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
13,54-58	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
14,22-33	4. sunnudag eftir trettanda, 2
15,21-28	2. sunnudag í føstu, 1
16,13-19	Pætursmessa- Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
16,13-26	5. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
16,24-27	Ólavsøka – <i>minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátið føroyinga, 1</i>
16,24-28	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
17,1-9	6. sunnudag eftir trettanda
17, 1-9	27. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis)
18,1-5 og 10	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
18,1-14	22. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
18,19-22	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
18,21-35	22. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
19,16-26	6. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
19,16-30	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
20,1-16	3. sunnudag fyri føstu (sunnudag septuagesima), 1
20,20-28	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
20,20-28	13. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2

21,1-9	1. sunnudag í advent, 1
21,1-9	Pálmásunnudag, 1
21,28-44	20. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
22,1-14	20. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
22,15-22	23. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
22,34-46	18. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
23,34.	Forfylgd og kúgað
23,34-39	2. jóladag (Sankta Stefans dag), 1
24,15-28	25. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
25,1-13	2. sunnudag í advent, 2
25,14-30	3. sunnudag fyri føstu (sunnudag septuagesima), 2
25,31-40	Friður og rættvísi
25,31-46	26. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
26,17-20 og 26-30.	Heilaga altarsins sakramenti
26,17-30	Skírhósdag, 1
27,31-56	Langa fríggjadag
27,55-61 og 28,1-10	Maria Magdalena
28,1-8	Páskadag, 2
28,16-20	Tréindardag (trinitatis sunnudag), 2
28,16-20	Kristniboðan – <i>heima- og útmissión</i>
28,18-20	Heilaga dópsins sakramenti
Evangeliið eftir Markus (Mark)	
1,1-15	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
1,14-18	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
1,14-20	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
2,14-22	17. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
3,13-19	Ápostladagur
3,13-19	Tveggja ápostla messa – Simun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
4,1-9 og 26-29	Kristniboðan – <i>heima- og útmissión</i>

4,26-32	2. sunnudag fyrri føstu (sunnudag seksagesima), 2
4,26-32	Heystgudstænasta
4,35-41	Skapanarverkið
6,30-44	Skapanarverkið
7,31-37	12. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
8,1-9	7. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
9,2-10	Kristi dýrd – <i>Jesu umbroyting á fjallinum</i>
9,14-29	2. sunnudag í føstu, 2
9,33-37	Heilaga dópsins sakramenti
10,13-16	1. sunnudag eftir trettanda, 2
10,13-16	Heilaga dópsins sakramenti
10,35-45	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
10,42-45	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
12,38-44	23. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
13,5-13	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
13,9-13	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
13,21-27	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
13,21-31	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
14,3-9	Pálmasonnudag, 2
14,12-17 og 22-26	Heilaga altarsins sakramenti
15,20-41	Langa fríggjadag
15,40-16,1-8	Maria Magdalena
16,1-8	Páskadag, 1
16,14-20	Krists himmalfærðardag, 1
16,15-16	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
16,15-18	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
16,15-20	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
Evangelið eftir Lukas (Luk)	
1,1-4	Lukas – <i>evangelistur</i>
1,5-24a	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>

1,26-38	Boðanardag Mariu, 1
1,39-49	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
1,39-55	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
1,39-56	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
1,46-56	Boðanardag Mariu, 2
1,57-80	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
1,67-80	3. sunnudag í advent, 2
2,1-14	Jólaaftan
2,1-14	Jóladag (føðingardag Krists), 1
2,1-14	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
2,1-20	Jólaaftan
2,1-20	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
2,15-20	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
2,21	Nýggjársdag (áttanda dag jóla), 1
2,22-32	Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og nýggjárs), 2
2,33-40	Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og nýggjárs), 1
2,41-52	1. sunnudag eftir trettanda, 1
2,41-52	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
3,1-18	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
4,14-21	Lukas – <i>evangelistur</i>
4,16-30	1. sunnudag í advent, 2
5,1-11	5. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
6,12-16	Ápostladagur
6,12-16	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
6,12-16	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
6,17-23a	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,17-23a	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,17-23a	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>

6,17-23a	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,36-42	4. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
7,11-17	16. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
7,36-50	11. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
8,1-3	Maria Magdalena
8,4-15	2. sunnudag fyri føstu (sunnudag seksagesima), 1
8,4-15	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
9,28-36	Kristi dýrd – <i>Jesu umbroyting á fjallinum</i>
9,46-56	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
9,49-50	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
10,1-9	Kristniboðan – <i>heima- og útmissión</i>
10,1-9	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
10,1-9	Lukas – <i>evangelistur</i>
10,16-20	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
10,17-20	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
10,23-37	13. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
10,38-42	Maria, Marta og Lázarus
10,38-42	15. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
11,3	Heystgudstænasta
11,14-28	3. sunnudag í føstu, 1
11,14-28	Heystgudstænasta
11,27-28	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
12,13-21	1. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
12,22-31	Heystgudstænasta
12,32-48	9. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
13,6-9	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
14,1-11	17. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
14,16-24	2. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
14,25-35	2. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
15,1-10	3. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1

15,11-32	3. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
16,1-9	9. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
16,19-31	1. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
17,5-10	3. sunnudag eftir trettanda, 2
17,11-19	14. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
17,20-33	25. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
18,9-14	11. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
18,31-43	Sunnudag fyri føstu (sunnudag í føstuingangi), 2
19,1-10	2. sunnudag eftir trettanda, 2
19,1-10	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
19,41-48	10. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
21,10-19	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
21,25-36	2. sunnudag í advent, 1
22,7-20	Heilaga altarsins sakramenti
22,14-20	Skírhósdag, 1
22,24-32	1. sunnudag í føstu, 2
23,26-49	Langa friggjadag
24,1-12	Páskadag seinnapart ella um kvöldið
24,13-35	2. páskadag, 1
24,44-49	Kristniboðan – <i>heima- og útmissión</i>
24,44-50	Lukas – <i>evangelistur</i>
24,46-53	Krists himmalfarðardag, 2
Evangeliið eftir Jóhannes (Jóh)	
1,1-4	Skapanarverkið
1,1-8	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
1,1-9 og 14	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
1,1-14	Jóladag (føðingardag Krists), 2
1,19-28	4. sunnudag í advent, 1
1,35-43a	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
1,35-52	19. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2

1,44-52	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
1,46-52	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
1,48-52	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
2,1-11	2. sunnudag eftir trettanda, 1
2,1-12	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
2,1-12	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
2,13-22	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
2,13-22	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
3,1-8	Heilaga dópsins sakramenti
3,1-15	Tríeindardag (trinitatis sunnudag), 1
3,14-17	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
3,16-21	2. hvítusunnudag, 1
3,22-30	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
3,25-36	4. sunnudag í advent, 2
4,5-14	Heilaga dópsins sakramenti
4,5-26	2. hvítusunnudag, 2
4,14 og 23-24	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
4,34-42	21. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
4,46-53	21. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
5,1-15	14. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
5,17-29	24. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
6,1-15	Miðføstu sunnudag, 1
6,25-35	Heystgudstænasta
6,35-51	Miðføstu sunnudag, 2
6,48-58	Heilaga altarsins sakramenti
7,40-52	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
8,12	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>

8,28-36	4. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
8,31-36	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurinn)
8,42-51	3. sunnudag í föstu, 2
10,11-16	2. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
10,22-30	2. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
10,22-30	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
11,1-16	Tummasarmessa – Tummas – <i>ápostul</i>
11,19-45	Maria, Marta og Lázarus
11,19-45	16. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
12,1-11	Maria, Marta og Lázarus
12,1-16	Pálmasonnudag, 2
12,20-26	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
12,20-33	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
12,24-26	Ólavsøka – <i>minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátið føroyinga, 2</i>
12,35-36a	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
13,1-15	Skírhósdag, 2
13,20-35	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
14,1-7	Tummasarmessa – Tummas – <i>ápostul</i>
14,1-11	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
14,1-11	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
14,15-21	Hvítusunnudag, 2
14,15-27	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
14,22-31	Hvítusunnudag, 1
14,27	Nýggjársoftan (gamlaárskvøld)
15,1 og 4-5	Heilaga dópsins sakramenti
15,1-11	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
15,1-11	18. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
15,9-17	Mattias – <i>ápostul</i>

15,12-20	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,12-20	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,12-20	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,12-20	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,17-20	Lukas – <i>evangelistur</i>
15,17-21	Forfylgd og kúgað
15,12-27	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
15,26-16,1-4	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
16,5-15	4. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
16,16-22	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
16,23b-28	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
17,1-11	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
17,1a og 11b og 17 og 20-26	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
17,20-26	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
19,17-37	Langa fríggjadag
19,25-27	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
19,25-27	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
20,1-8	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
20,1-2 og 11-18	Maria Magdalena
20,1-18	2. páskadag, 2
20,19-31	1. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
20,24-29	Tummasarmessa – <i>Tummas – ápostul</i>
21,15-19	Pætursmessa- Pætur – <i>pætursstólur – játtan Pæturs ápostuls</i>
21,15-19	1. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
21,15-19	Pætursøka – <i>Pætur og Paulus – deyði Pæturs og Paulusar</i>
21,20-25	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>

Ápostlasøgan (Áps)	
1,1-8	Lukas – <i>evangelistur</i>
1,1-11	Krists himmalsferðardag, 1 og 2
1,6-14	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
1,12-14	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1 og 2
1,12-14	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
1,12-14 og 23-26	Ápostladagur
1,15-26	Mattias – <i>ápostul</i>
2,1-11	Hvítusunnudag, 1 og 2
2,22-28	1. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1 og 2
2,36-41	2. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1 og 2
2,37-41	Heilaga dópsins sakramenti
2,42-47	2. hvítusunnudag, 2
3,1-10	14. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
4,7-12	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1 og 2
4,8-13	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
4,23-31	Sunnudag eftir nýggjár, 2
4,32-37	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
5,12-16	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
6,1-4	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1 og 2
6,8-14 og 7,54-60	2. jóladag (Sankta Stefans dag), 1 og 2
6,8-15 og 7,54-8,1-4	Forfylgd og kúgað
7,44-50	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
8,26-39	15. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
8,36-38	Heilaga dópsins sakramenti
9,1-18	4. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1 og 2
9,1-22	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
9,26-31	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
9,32-42	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>

10,34-41	2. páskadag, 1
10,34-44	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
10,42-48a	2. hvítusunnudag, 1
11,1-18	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
11,19-30 og 13,1-3	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
11,27-12,1-3	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
12,1-11	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
12,1-11	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
12,1-11 og / ella 28,16-31	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
12,1-17a	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
12,25-13,1-13	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
13,13-26	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
13,26-33	Maria Magdalena
13,44-52	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
14,8-28	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,13b-29	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
15,22-41	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,22-41	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
15,35-41	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
16,1-5	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
16,6-10	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
16,6-12	Lukas – <i>evangelistur</i>
16,16-40	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
17,22-34	3. sunnudag fyri føstu (sunnudag septuagesima), 2
19,1-6	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
20,6-12	Lukas – <i>evangelistur</i>

20,24-35	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
21,1-19	Lukas – <i>evangelistur</i>
22,3-21	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
26,1-23	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
28,16-31	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
Rómverjabrævið (Róm)	
1,1-7	Ápostladagur
1,1-17	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
1,16-17	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
3,19-22a	Sunnudag eftir nýggjár, 1
3,19-28	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
3,23-28	6. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
4,13 og 16-18 og 20-22	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
4,18-25	4. sunnudag eftir trettanda, 2
5,1-11	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
6,3-11	Heilaga dópsins sakramenti
6,3-11	6. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
6,19-23	2. sunnudag eftir trettanda, 2
8,1-4	7. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
8,12-17	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
8,14-21	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
8,18-23	4. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
8,19-23	Skapanarverkið
8,24-28	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
8,28-30	Mariumessa um heystið – <i>føðingardagur Mariu moyar</i>
8,28-31	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
8,31b-39	Nýggjársoftan (gamlaárskvöld)
8,31b-39	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2

10,1-15	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
10,4-17	11. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
10,8b-17	Ápostladagur
10,8b-18	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
10,11-17	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
10,13-17	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
11,25-32	20. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
11,33-36	Tréindardag (trinitatis sunnudag), 1
12,1-5	1. sunnudag eftir trettanda, 1
12,1-5	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
12,6-16a	2. sunnudag eftir trettanda, 1
12,9-13	Maria, Marta og Lázarus
12,9-16	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
12,9-21	Friður og rættvísi
12,16b-21	3. sunnudag eftir trettanda, 1
13,1-7	23. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
13,8-10	4. sunnudag eftir trettanda, 1
13,11-14	1. sunnudag í advent, 1
14,7-13	4. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
15,4-7	2. sunnudag í advent, 1
15,14-21	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
Fyrra Korintbrævið (1 Kor)	
1,4-8	18. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
1,10-13 og 30-31	Einleiki kirkjunna – kristin einleiki
1,17-25	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
1,18-25	2. sunnudag fyri føstu (sunnudag seksagesima), 1
1,18-31	Andrasarmessa – Andrias – <i>ápostul</i>
1,20-25	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
1,21-31	Boðanardag Mariu, 2
1,26-29	Barnadagur – tey sakleysu børnini

3,3b-17	5. sunnudag eftir trettanda, 2
3,9-17	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
3,11-23	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
3,16-23	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
4,1-5	3. sunnudag í advent, 1
4,9-15	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
4,9-15	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
4,16-17	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
5,7-8	Páskadag, 1
8,6	Skapanarverkið
9,24-27	3. sunnudag fyri føstu (sunnudag septuagesima), 1
10,15-17	Skírhósdag, 2
10,15-17	Heilaga altarsins sakramenti
11,23-26	Skírhósdag, 1
11,23-26	Heilaga altarsins sakramenti
12,1-11	10. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
12,12-13	Heilaga dópsins sakramenti
12,12-27	19. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
12,26-27	Forfylgd og kúgað
12,28-31a	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
12,28-31a	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
13	Sunnudag fyri føstu (sunnudag í føstuinngangi), 2
15,1-8	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>
15,1-10a	11. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
15,1-11	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
15,3-5 og 8	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
15,12-20	2. páskadag, 2

15,20-26	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
15,21-28	16. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
15,54-57	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
16,10-11	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
Seinna Korintbrævið (2 Kor)	
1,3-7	Forfylgd og kúgað
1,3-7	Maria Magdalena
1,18-22	4. sunnudag í advent, 2
3,4-9	Kristi dýrd – <i>Jesus umbroyting á fjallinum</i>
3,4-9	12. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
3,18-4,1-6	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
4,1-6	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
4,5-10	3. sunnudag í advent, 2
4,7-15	Jákupsdagur – <i>Eldri Jákup, sonur Sebedeusar – ápostul</i>
4,7-15	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
5,1-10	24. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
5,11-6,1-2	Kristniboðan – <i>heima- og útmissión</i>
5,14-17	Maria Magdalena
5,14-21	4. sunnudag eftir páskir (páskadag), 2
6,1-10	1. sunnudag í føstu, 1
6,1-10	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
7	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
8,1-6 og 16-24	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
9,6-11	Miðføstu sunnudag, 1
9,6-15	Heystgudstænasta
Galatabrævið (Gal)	
1,11-24	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostul</i>
1,11-2,1-10	Pætursøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæturs og Paulusar</i>
2,1-8	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>

2,1-9	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
2,1-10	Barnabas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
2,16-21	13. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
3,13-14	Langa fríggjadag
3,23-29	Nýggjársdag (áttanda dag jóla), 1
3,23-29	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
3,26-28	Heilaga dópsins sakramenti
4,1-5	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
4,1-7	Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og nýggjárs), 1
4,1-7	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
4,4-7	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
5,16-25	14. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
5,25-6,1-9	15. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
6,14	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
Efesusbrævið (Ef)	
1,3-14	Tréindardag (trinitatis sunnudag), 2
2,1-10	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
2,11-22	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
2,13-22	Tveggja ápostla messa – <i>Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – ápostlar</i>
2,17-22	3. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
2,19-22	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
3,13-21	16. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
3,14-21	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
4,1-6	17. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
4,1-6	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
4,7 og 11-16	Tummasarmessa – <i>Tummas – ápostul</i>
4,7 og 11-16	Markusarmessa – <i>Markus – evangelistur</i>
4,7 og 11-16	Filippus og Jákup – <i>Yngri Jákup, sonur Alfeusar – ápostlar</i>

4,7 og 11-16	Matteus – <i>ápostul og evangelistur</i>
4,7 og 11-16	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
4,22-28	19. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
4,22-32	Friður og rættvísi
4,30-32	22. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
4,30-5,1-2	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
5,1-9	3. sunnudag í föstu, 1
5,8-15	Friður og rættvísi
5,15-21	20. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
6,1-3	Ættarsamkoma
6,1-4	1. sunnudag eftir trettanda, 2
6,10-17	21. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
6,10-20	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
Filippibrævið (Fil)	
1,6-11	22. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
2,1-11	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
2,5-11	Pálmásunnudag, 1
2,5-11	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
2,19-24	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
3,1-13	Pálmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
3,17-21	23. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
4,4-7	4. sunnudag í advent, 1
4,6-9	Friður og rættvísi
4,4-9 og 11b-13	Heystgudstænasta
Kolossubrævið (Kol)	
1,9-14	24. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
1,9-20	Skapanarverkið
1,19-23a	Langa fríggjadag
1,24-28	Kristniboðan – <i>heima- og útímissión</i>
2,10-12	Heilaga dópsins sakramenti
3,12-17	Friður og rættvísi

3,12-17	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
3,12-15 og 17	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>
3,12-17	5. sunnudag eftir trettanda, 1
3,12-17	Mariumessa – <i>vitjanardagur Mariu moyar. Maria hjá Elisabet, móður Jóhannes doyparans</i>
3,16-17	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
4,7-18	Lukas – <i>evangelistur</i>
Fyrra Tessalónikubrævið (1 Tess)	
1	Silas – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
4,1-7	2. sunnudag í føstu, 1
4,13-18	25. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
5,1-2 og 4-5 og 8-11	1. sunnudag í advent, 2
5,12-23	26. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis) 2
Fyrra Timoteusarbrævið (1 Tim)	
1,1-5 og 18-19	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
1,5-17	13. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
1,12-17	Pálsmessa – Paulus – <i>umvending Paulusar ápostuls</i>
2,1-4	Ólavsøka – <i>minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátíð føroyinga, 2</i>
2,5-8	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
4	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,3-21	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
6,6-12	1. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
6,13-16	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
Seinna Timoteusarbrævið (2 Tim)	
1,1-14	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
1,6-14	9. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
3,10-14	Forfylgd og kúgað
3,10-15	Timoteus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
3,10-17	2. sunnudag fyri føstu (sunnudag seksagesima), 2

3,10-17	Lukas – <i>evangelistur</i>
4,1-11a	Lukas – <i>evangelistur</i>
4,1-11	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
4,1-8 og 16-18	Pætersøka – Pætur og Paulus – <i>deyði Pæters og Paulusar</i>
Titusarbrævið (Tit)	
1,1-5	Titus – <i>medarbeiðari Paulusar</i>
2,11-14	Jólaaftan
2,11-14	Jóladag seinnapart ella um kvøldið
3,4-7	Trettandi (trettanda dag jóla)
3,4-7	Heilaga dópsins sakramenti
Hebrearabrævið (Hebr)	
1	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
1,1-5	Jóladag (føðingardag Krists), 1
2,2-9	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
2,9-10	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
2,10-18	Kyndilsmessa – <i>reinsanardagur Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir føðing Jesu</i>
3,12-14	10. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
4,9-13	26. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
4,12-13	Upphav trúbotar Luthers (trúbotardagurin)
4,14-16	Langa fríggjadag
4,14-16	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
5,7-9	Langa fríggjadag
8,10-12	Dýra biðidag, 1
10,19-25	Dýra biðidag, 2
10,19-25	Føðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
10,35-11,1	Tummasarmessa – Tummas – <i>ápostul</i>
11,1-6	3. sunnudag eftir trettanda, 2
11,1-16	Jósef – <i>maður Mariu moy og fosturfaðir Jesu</i>

11,32b-34 og 38-40	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
12,1-3	Pálmásunnudag, 2
13,1-2	Marta, Maria og Lázarus
13,12-16	3. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
13,20-21	2. sunnudag eftir páskadag (páskir), 2
Jákupsbrævið (Ják)	
1,9-16	1. sunnudag í føstu, 2
1,12	Ólavsøka – <i>minningardagur Ólavs kongs Haraldssonar (Heilaga) – tjóðarhátið føroyinga</i> , 1
1,17-18	Heystgudstænasta
1,17-21	4. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
1,22-27	5. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
2,5-9 og 12-17	Friður og rættvísi
2,15-18	7. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
3,1-12	12. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
4,13-17	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
4,13-17	Nýggjársdag (áttanda dag jóla), 2
5,7-8	2. sunnudag í advent, 2
5,13-20	2. sunnudag í føstu, 2
Fyrra Pætursbrævið (1 Pæt)	
1,1-7	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
1,3-9	Tummasarmessa – Tummas – <i>ápostul</i>
1,3-9	Páskadag, 2
1,3-12	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
1,8-12	Jóansøka – <i>føðingardagur Jóhannes doyparans</i>
1,17-2,1-3	1. sunnudag eftir páskir (páskadag), 2
1,18-21	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
1,22-25	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
2,1-5	Jólasunnudag (sunnudag millum jóla og nýggjárs), 2

2,4-10	Kyndilsmessa – <i>reinsanardag Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir fœðing Jesu</i>
2,4-10	Fœðingardagshald hjá eini kirkju ella gudstænasta um kirkjuna
2,4-10	5. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
2,20-25	2. sunnudag eftir páskir (páskadag), 1
3,8-15a	5. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
3,18-22	Sunnudag fyri føstu (sunnudag í føstuingangi), 1
3,18-22	Heilaga dópsins sakramenti
3,18-22	Dýrd krossins – krossmessa um heystið
4,7b-11	6. sunnudag eftir páskadag (páskir), 1
4,12-16	Barnadagur – tey sakleysu børnini
5,1-4	Pætursmessa – Pætur – pætursstólur – <i>játtan Pæturs ápostuls</i>
5,1-11	Bartalsmessa / bartalsøka – Bartolomeus – <i>ápostul</i>
5,6-11	3. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
5	Markusarmessa – Markus – <i>evangelistur</i>
Seinna Pætursbrævið (2 Pæt)	
1,3-11	Miðføstu sunnudag, 2
1,16-18	6. sunnudag eftir trettanda
1,16-18	27. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis)
3,3-4 og 8-13	25. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 2
3,13-15a og 17-18	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
Fyrsta Jóhannesarbrævið (1 Jóh)	
1,1-3	Boðanardag Mariu, 1
1,1-7	Kyndilsmessa – <i>reinsanardag Mariu moyar. Maria í halgidóminum eftir fœðing Jesu</i>
1,1-2,1-2	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
1,1-2,1-2	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
1,5-7	Nýggjársaftan (gamlaárskvöld)
1,5-2,1-2	9. sunnudag eftir tríeindardag (trinitatis), 1
2,1-12	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>

3,13-18	2. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
4,1-6	8. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
4,1-6	Tveggja ápostla messa – Símun Selotes (Kánanearin) og Judas Taddeus – <i>ápostlar</i>
4,7-11	Jóladag – (føðingardag Krists), 2
4,9-21	Einleiki kirkjunnar – kristin einleiki
4,12-16	18. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
4,16b-21	1. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 1
5,1-13	Jóhannes – <i>ápostul og evangelistur</i>
5,4-12	1. sunnudag eftir páskir (páskadag), 1
Judasarbrævið (Jud)	
20-25	17. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
Jóhannesar opinbering (Opb)	
1,1-5	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
2,1-7	3. sunnudag í føstu, 2
3,7-13	21. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
3,14-22	2. sunnudag eftir tréindardag (trinitatis), 2
4,11	Skapanarverkið
5,11-12	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
7,9-17	Allahalganna sunnudag, 1
11,19-12,1-6 og 10-12a	Mariumessa – <i>Maria moy, móðir Harrans</i>
12,7-12a	Mikkjalsmessa – <i>høvuðseingilin Mikkjal (Mikael) og allir einglar</i>
14,14-18	Heystgudstænasta
21,1-7	Allahalganna sunnudag, 2